

Herning
Kommune

Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

§12 Miljøgodkendelse af

Mosegård
Vestermosevej 40
7400 Herning

Afgørelsesdato: 10. april 2014
Sags nr.: 09.17.00-P19-122-13

HERNING KOMMUNE

Registreringsblad

Dato for godkendelse:	10. april 2014																		
CVR-nr	10165741																		
CHR nr	59587																		
Ejendomsnummer	6570154717																		
Adresse	Vestermosevej 40 7400 Herning																		
Matr. nr. (ejervlav)	<table border="1"><tr><td>Ørre By, Ørre</td><td>1aø</td></tr><tr><td>Ørre By, Ørre</td><td>1f</td></tr><tr><td>Åby Gde., Avlum</td><td>2v</td></tr><tr><td>Ljørring By, Avlum</td><td>8d</td></tr><tr><td>Ljørring By, Avlum</td><td>8c</td></tr><tr><td>Ljørring By, Avlum</td><td>7d</td></tr><tr><td>Ljørring By, Avlum</td><td>2e</td></tr><tr><td>Ørre By, Ørre</td><td>8r</td></tr><tr><td>Ørre By, Ørre</td><td>2l</td></tr></table>	Ørre By, Ørre	1aø	Ørre By, Ørre	1f	Åby Gde., Avlum	2v	Ljørring By, Avlum	8d	Ljørring By, Avlum	8c	Ljørring By, Avlum	7d	Ljørring By, Avlum	2e	Ørre By, Ørre	8r	Ørre By, Ørre	2l
Ørre By, Ørre	1aø																		
Ørre By, Ørre	1f																		
Åby Gde., Avlum	2v																		
Ljørring By, Avlum	8d																		
Ljørring By, Avlum	8c																		
Ljørring By, Avlum	7d																		
Ljørring By, Avlum	2e																		
Ørre By, Ørre	8r																		
Ørre By, Ørre	2l																		
Ansøgers navn og adresse	Eigil Andersen Vestermosevej 40 7400 Herning Blindkilde-@hotmail.com																		
Konsulent	Gråkjær Miljøcenter Lundvej 24 8700 Horsens Hanne H. Østergaard haost@graakjær.dk																		
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune																		
Miljøogsagsbehandler	Christina Thorslev Petersen																		
Kvalitetssikring	Louise Lindegaard Weinreich																		

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE	55
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	77
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ VESTERMOSEVEJ 40.....	99
DRIFT OG INDRETNING	99
ÅRSPRODUKTION	99
AMMONIAKREDUCERENDE MILJØTEKNOLOGI	1040
FODER	1040
VASKEPLADS OG AFLEDNING AF VASKEVAND	1144
GYLLEHÅNDTERING	1144
UHELD OG DRIFTSFORSTYRRELSER	1144
SKADEDYR	1242
LUGT	1242
STØJ	1242
UDARBEJDELSE AF HANDLEPLANER VED UFORUDSETE GENER	1242
UDBRINGINGSAREALER	1343
EGENKONTROLVILKÅR	1444
HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	1747
UNDERSØGTE ALTERNATIVER	1747
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN	1747
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	1747
VURDERINGSGRUNDLAG	1747
BIAKTIVITETER	1848
EJENDOMMENS BELIGGENHED IFT. OMGIVELSERNE	1848
NABOFORHOLD	2020
PÅVIRKNING AF JORD	2424
PÅVIRKNING AF GRUNDVAND	2525
PÅVIRKNING AF OVERFLADEVAND	2626
PÅVIRKNING AF NATURA 2000-VANDOMRÅDER	2828
NITRATPÅVIRKNING AF NISSUM FJORD	2929
FOSFORPÅVIRKNINGEN AF NISSUM FJORD	3434
PÅVIRKNING AF NATUR	3535
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.	3838
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ	3939
GENNEMGANG AF BAT FOR VESTERMOSEVEJ 40.....	4144
BAT – MANAGEMENT	4144
BAT – FODER	4343
BAT – STALDINDRETNING	4545
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI	4646
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	4848
BAT – UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING	4949
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER	5050
SAMLET VURDERING AF BAT PÅ VESTERMOSEVEJ 40	5154
OVERSIGT OVER BILAG	5252

Indledning

Ikke-teknisk resumé

Eigil Andersen har søgt Herning Kommune om en § 12 godkendelse jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009 af husdyrbruget, Vestermosevej 40, 7400 Herning " vedrørende CHR nr. 595857 og CVR-nr. 10165741.

Der er tale om en udvidelse af den eksisterende besætning. Da der ved udvidelsen vil blive bygget to nye stalde og dyreholdet øges fra 241,52 DE til 482,88 DE kræver ændringen godkendelse efter husdyrlovens § 12.

Ansøgningen omhandler ændring af so- og smågrisebesætning på 241,52 DE bestående af:

- 305 søer (71,04 DE)
- 7.778 smågrise 7,3-32 kg (38,89 DE)
- 4.737 polte 32-107 kg (131,58 DE)

til so- og smågrisebesætning på 482,12 DE bestående af:

- 1.300 søer (301,56 DE)
- 15.000 smågrise 7,2-32 kg (75 DE)
- 3.800 polte/slagtesvin 32-107 kg (105,56 DE)

I forbindelse med udvidelsen sker der en del bygningsmæssige forøgelser. Der bliver opført to nye staldafsnit. Staldafsnittene vil fungere som henholdsvis løbe-, drægtighedsstald og farestald. I staldene vil der blive etableret gyllekøling så varmen kan udvindes og bruges i produktionen. De nye stalde vil blive placeret øst for det eksisterende anlæg. Det eksisterende anlæg vil blive brugt til smågrise og polte/slagtevin.

Udover staldene opføres der en gyllebeholder på 4.000 m³ vest for den eksisterende gyllebeholder.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune en miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på "Vestermosevej 40, 7400 Herning" med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en § 12 miljøgodkendelse efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2022.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Ansøgning nr. 57428 version 7 af 18. oktober 2013
- Afslutningsmøde med ansøger og miljøkonsulent med gennemgang af vilkår i miljøgodkendelsen
- Udtalelse, Naturteam i Herning Kommune
- Supplerende oplysninger frem til 21.02.2014

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven¹ med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug², Husdyrgødningsbekendtgørelsen³ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug⁴ version 2.0.

Ejendommen er omfattet af § 12, da ejendommen udvides til mere end 250 DE. Derfor skal ansøgningen i henhold til Husdyrlovens § 55 offentliggøres, så offentligheden får lejlighed til at se ansøgningen og udtale sig herom. Ansøgningsmaterialet er offentliggjort den 3. januar 2014 på Herning Kommunes hjemmeside.

Miljøgodkendelsen har været i høring fra 25. februar til 8. april 2014.

IE-husdyrbrug

I forbindelse med implementering EU-direktivet om industrielle emissioner, er der sket ændringer i husdyrbekendtgørelsen. Disse ændringer kan påvirke visse typer husdyrbrug, de såkaldte IE-husdyrbrug. IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, som angivet nedenfor.

§ 12, stk. 1, nr. 1-3

- 1) 270 dyreenheder, hvis mindst 90 pct. af dyreenhederne stammer fra årssøer med tilhørende smågrise indtil 30 kg, eller 750 stipladser til søer,
- 2) 210 dyreenheder, hvis der er tale om slagtesvin (over 30 kg), eller 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) 100 dyreenheder, hvis der er tale om slagtekyllinger, 230 dyreenheder, hvis der er tale om æglæggende høns, eller 40.000 stipladser til fjerkræ.

Da denne miljøgodkendelse omhandler et svinebrug, som går ind under § 12 stk. 1, nr. 1-3 i husdyrloven, er svinebedriften omfattet af IE-Direktivet. Derfor skal Herning Kommune mindst en gang årligt vurderer hvorvidt husdyrbrugets emissionsniveauer ligger under eller er lig med de emissionsniveauer, der er forbundet med den bedste tilgængelige teknik i BAT-konklusionerne.

Der er ligeledes krav om at driftsherren skal informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår samt at driftsherren ved op-hør som IE-husdyrbrug skal give kommunen besked om og komme med en redegørelse i forhold til Jordbeskyttelsesloven § 38k⁵.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Vestermosevej 40, 7400 Herning. Miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009.

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009 med efterfølgende rettelse

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1280 af 08/11/2013 med efterfølgende rettelse

³ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Nr. 915 af 27. juni 2013 med efterfølgende rettelse

⁴ <http://www2.mst.dk/wiki/husdyrvejledning.default.aspx>

⁵ Lov om forurennet jord (jordforureningsloven) nr. 370 af 2. juni 1999

Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Offentliggørelser og høringer" og "Landbrug" den 10. april 2014. Det er muligt at klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. De, der kan klage, er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen.

Klagen skal rettes til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV. Dog skal klagen sendes skriftligt til Herning Kommune, Miljø og Klima, Rådhuset, Torvet, 7400 Herning eller på e-mail: landbrugsgruppen@herning.dk. Herefter videresendes klagen med tilhørende bilag til Natur- og Miljøklagenævnet. Herning Kommune skal have klagen senest den 8. maj 2014 inden for rådhusets åbningstid.

For at få behandlet en klage, koster det et gebyr på 500 kr., som skal betales til Natur- og Miljøklagenævnet. Se vejledning om klagegebyr og procedurer omkring dette på: <http://www.nmkn.dk/Vejledninger/Klagegebyr/>

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1. Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Christina Thorslev Petersen
Biolog
Miljømedarbejder, Herning Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Eigil Andersen, Vestermosevej 40, 7400 Herning

Naboer og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring

Anne Marie Søe Nørgaard	Visgårdvej 3	7400 Herning
Kurt Barbesgaard Jensen	Foldagervej 18	7400 Herning
Mette Marie Jensen	Vestermosevej 23	7400 Herning
Eigil Andersen	Vestermosevej 40	7400 Herning
Birthe Lysgaard	Avlumvej 19	7400 Herning
Lene Lysgaard Cebula	Avlumvej 21	7400 Herning
Conny Madsen & Christian Madsen	Vestermosevej 30	7400 Herning
Kim Falsig	Kragssnapvej 38	7400 Herning
Niels Peter Nørgaard	Avlumvej 12	7400 Herning
Søren Damgaard & Thomas Ørskov Damgaard	Ørrevej 43	7490 Aulum
Aage Falsig & Lilian Falsig	Foldagervej 11	7400 Herning
Ørre Aktieplantage C/O Claus Lund Jensen	Engvej 28	7490 Aulum
Kh Holding, Aulum Aps	Hovedvejen 22	7490 Aulum
Olav Hald	Foldagervej 16	7400 Herning
Jenny Margrethe Bach	Søndergade 23, st,-1	7480 Vildbjerg
Susanne Larsen & Flemming Kirchhoff	Foldagervej 8	7400 Herning
Gitte Holm Stoubæk	Vestergade 5 A	6950 Ringkøbing
Jenny Merete Rusbjerg & Finn Damgaard Kristensen	Foldagervej 17	7400 Herning
René Grundtvig Vestergaard	Ørrevej 36	7490 Aulum
Mikkel Andersen	Åbyvej 8	7490 Aulum
Knud Ejlersen	Tvedvej 16	7490 Aulum

Ejere af forpagtningsaftaler:

Henrik Pold, Ørrevej 32, 7490 Aulum

Birthe Lysgaard, Avlumvej 19, 7400 Herning

Ane Margrethe Andersen, Sammelstedvej 1, 7400 Herning

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V. E-mail: mail@fiskeriforening.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Lokalafd. E-mail: lp@sportsfiskerforbundet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Gråkjær A/S, Lundvej 24, 8700 Horsens. Hanne Østergaard, haost@graakjaer.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: herningmuseum@herningmuseum.dk
- Herning Bioenergi A/S, Rosmosevej 4, 7400 Herning, mail@bigadan.dk
-

Nedenstående er orienteret om miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Eigil Andersen, Vestermosevej 40, 7400 Herning
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V. E-mail: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Lokalafd. E-mail: lp@sportsfiskerforbundet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Gråkjær A/S, Lundvej 24, 8700 Horsens. Hanne Østergaard, haost@graakjaer.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: herningmuseum@herningmuseum.dk
- Herning Bioenergi A/S, Rosmosevej 4, 7400 Herning, mail@bigadan.dk
-

Vilkår for husdyrproduktion på Vestermosevej 40

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for miljøgodkendelsen fremgår af ansøgningen og svinebruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

1. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt når bygge- og anlægsarbejdet er iværksat eller når dyreholdet overskrider nudriften (305 søer, 7.778 smågrise (7,3-32 kg) og 4.737 polte (32-107 kg)). Den del af miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden fem år efter at miljøgodkendelsen er meddelt bortfalder.
2. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med de stillede vilkår.
3. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativet
4. vilkår mangler

Som følge af vilkår 1 bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er iværksat, der skal som minimum foreligge en underskrevet kontrakt med en entreprenør eller lignende. Det er en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt er afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil miljøgodkendelsen blive anset for bortfaldet.

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er ejeren af ejendommen, Vestermosevej 40.

Årsproduktion

5. Tilladt årsproduktion:
 - 1.300 søer
 - 15.000 smågrise 7,2-32 kg
 - 3.800 polte/slagtesvin 32-107 kg

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Staldsystem	Antal	Vægt	DE	Antal stipladser
ST-193446 Slagtesvin	Drænet gulv + spalter, 21 % gyllekøling	1900	32-107	52,78	475
ST-193822 Slagtesvin	Drænet gulv + spalter	1900	32-107	52,78	475
ST-193450 Farestald	Kassesti, delvis spaltegulv, 21 % gyllekøling	1300		90,91	325
ST-193449 Løbe- drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv, 31 % gyllekøling	867		140,49	650
ST-196430 Løbe- drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv, 21 % gyllekøling	433		70,16	325
ST-193447 Smågrise	2-klimastald, delvis spaltegulv	7500	7,3-32	37,5	1154
ST-193448 Smågrise	2-klimastald, delvis spaltegulv	3500	7,3-32	17,5	538
ST-193821 Smågrise	2-klimastald, delvis spaltegulv	4000	7,3-32	20,00	615

Nedgang i slagtevægten må ikke konverteres til flere dyr. Ved små ændringer i produktionen skal der indsendes dokumentation for, at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak kg P/DE ab lager og DE. Der skal gerne gives mulighed for udsving på + - 5-10 %

Antallet af dyr angiver den tilladelige produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse⁶.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

6. Gyllekøling

- Gyllekanalerne i de med gyllekøling angivne staldafsnit - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 412.530 KWh.
- Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
- Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises på Herning Kommunes forlangende.

7. Fast overdækning af gyllebeholder

- Den nye gyllebeholder skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Herning Kommune skal straks underrettes herom.

Foder

- Ved fodring af dyrene skal der minimum benyttes 2-faset fodring.

Søer

- Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer skal være mindre end 1295 kg N pr. år.

"N ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr pr. årssø} = ((FE_{\text{so}} \text{ pr. årssø} \times \text{gram råprotein pr. FE}_{\text{so}})/6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257)/25,56.$$

- Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. årssø x antal årssøer skal være mindre end 1238,4 kg P pr. år.

"P ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. årssø} = (FE \text{ pr. årssø} \times \text{gram fosfor pr. FE})/1000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst})/5,57$$

Når ændringer i produktionseffektivitet og/eller fodersammensætning anvendes som virkemiddel til at nedsætte ammoniakfordampningen fra anlægget eller tilførslen af N og P til markerne, fastsættes vilkår som et krav til maksimalt N og P ab dyr.

⁶ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Nr. 915 af 27. juni 2013 med efterfølgende ændringer

Vilkåret gælder for samtlige dyr af den pågældende dyretype på husdyrbruget. Ansøger skal således acceptere, at samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe i hele anlægget skal leve op til disse krav.

I forbindelse med tilsyn vil det maksimale indhold af N og P ab dyr blive kontrolleret på baggrund af følgende:

Smågrise og slagtesvin: Antal producerede dyr i perioden x N eller P ab dyr pr svin x 365 dage / antal dage i opgørelsesperioden.

Søer: N eller P ab dyr pr årssø x antal årssøer i opgørelsesperioden

Dokumentation for beregningen af N og P ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage (i perioden 15. september år 1 (fx 2014) til 15. februar år 3 (fx 2016)). Det skal som hovedregel være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger. Dokumentation uden effektivitetskontrol kan undtagelsesvis accepteres. I sådanne tilfælde skal N (eller P) ab dyr dokumenteres på anden vis, dvs. en beregning ud fra totalt foderforbrug, indhold af råprotein og/eller fosfor ud fra logbog og opgørelser over indkøbte grise og solgte grise, herunder slagterifregninger.

Fremgår foderets indhold af råprotein ikke, men er indholdet af kvælstof (N) angivet, så kan foderets indhold af råprotein udregnes ved at gange indholdet af N med 6,25. Ved blanding og udfodring af foder på basis af egen avl eller indkøbte foderstoffer, hvor indholdet af råprotein ikke fremgår af medfølgende deklaration, skal standardværdier for gram råprotein pr. foderenhed anvendes, jævnfør standardværdier for svin ifølge Vejledning til gødningsregnskab. Standardværdier findes også på Videncenter for Svineproduktions hjemmeside. For byg og hvede anvendes analyser fra årets høst i det relevante år, som angivet i vejledningen til gødningsregnskabet.

Der skal være fokus på fodereffektiviteten, således at der til enhver tid anvendes de bedst muligt foderblandinger til begrænsning af N og P fra dyrene ud fra nyeste viden om fodring af svin.

Vaskeplads og afledning af vaskevand

11. Al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en støbt plads med fast bund, hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder. Alternativt kan vask ske i marken.

Rengøring af sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder/gyllebeholder eller på godkendt udbringningsareal. Brug af vaskeplads skal ske som beskrevet i Herning Kommunes samlede vurdering. Udbringning skal ske jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.

Gyllehåndtering

12. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
13. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af husdyrgødning undgås.

Det skal sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Overpumpningen af gylle skal foregå under opsyn.

Uheld og driftsforstyrrelser

14. Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for de ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Den skal findes i et sprog, der forstås af de ansatte. Beredskabsplanens indhold skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse

med uheld, forureninger, brand, ol.

Det er Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er BAT og derudover vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld.

Tankning af diesel- og fyringsolie

15. Tankning af diesel- og fyringsolie skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund. Tankningen skal ske under opsyn.

Herning Kommune har stillet vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Skadedyr

16. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Herning Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at det sikrer mod skadedyr (rotter mv.). I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr, som straks skal afhjælpes. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles der vilkår til dette.

Lugt

17. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene, udenomsarealer og fordringsanlæg holdes rene.

Støj

18. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden⁷ inden for den pågældende periode:

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

Udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener

19. Hvis Herning Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, støv- og/eller lysgener er velbegrundede, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Herning

⁷ Midlingstiden er gennemsnitlig stør over tid kombineret med middelværdien over tid.

Kommune.

20. Udgiften til målingerne afholdes af ansøger og udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Udbringningsarealer

21. Udbringningsarealet må tilføres husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha, svarende til 21.196,52 kg N og 5.225,09kg P.

22. Der må ikke modtages anden organisk gødning

23. Fraført husdyrgødning – biogasanlæg

a. Der skal foreligge dokumentation for fraførelse af 264 DE husdyrgødning, svarende til 24.508 kg N og 5.946 kg P.

24. Produktionen må ikke overskride 222 DE, før der foreligger en underskrevet kontrakt med Biogasselskab.

Overholdelse af beskyttelsesniveauerne er under den forudsætning, at de standardsædskifter og gødningstiltag, som ansøger oplyser, ligger til grund for beregningen af fosfor- og kvælstofbelastningen fra husdyrbruget, overholdes. For at sikre at dette er overholdt, er der stillet vilkår til dokumentation af sædskifte og gødningsplaner på alle ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Ændring af udbringningsarealer: Såfremt der sker ændringer med hensyn til udbringningsarealernes omfang og placering i forhold til det, der indgår i miljøgodkendelsen – jf. bilag og kortbilag - skal dette anmeldes til Herning Kommune efter bestemmelserne i §§ 25-26 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Kommunen skal derefter vurdere om udbringning af husdyrgødning på de anmeldte arealer kan påvirke miljøet væsentligt – jf. § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Nye arealer kan erstatte arealer i den allerede meddelte miljøgodkendelse, hvis disse som minimum dækker samme areal og ikke er mere sårbare. Der skal i den forbindelse skelnes mellem ejendommens arealer (ejede og forpagtede arealer) og arealer, hvor der indgås aftale om overførsel af husdyrgødning (aftalearealer), idet nye arealer kun kan erstatte arealer inden for tilsvarende kategori. Kommunens vurdering af sårbarheden af de anmeldte arealer foretages som udgangspunkt ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, som er gældende på anmeldelsestidspunktet.

Anmeldelse af udskiftning af udbringningsarealer skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august via IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk eller tilsvarende system. Kommunen skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der ønskes udskiftet. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Kommunen har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Udskiftning til arealer, som er mere sårbare end allerede godkendte arealer, kan kun ske efter forudgående godkendelse efter § 11, § 12 eller § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Egenkontrolvilkår

25. Herning Kommune skal straks orienteres om følgende forhold:

- Ejerskifte af virksomhed
- Indstilling af driften for en længere periode

Ammoniakreducerende teknologi

26. Egenkontrol fast overdækning

- a. Der skal føres en logbog for gyllebeholdere med fast overdækning, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i perioden mellem to samlede miljøtilsyn og forevises på Herning Kommunes forlangende.
- b. Rapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på Herning Kommunes forlangende.

Egenkontrol til gyllekøling

- a. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.
- b. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen
 - kontrol af kølekredsens ydelse.
- c. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Herning Kommune skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end en uge.
- d. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service

27. Råprotein i slagtesvinefoder

- a. Der skal føres en logbog, der skal indeholde følgende oplysninger:
 - vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
 - foderforbrug
 - det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i de enkelte foderblandinger.
- b. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- c. I forbindelse med den årlige indsendelse af gødningsregnskab til Plantedirektoratet skal den driftsansvarlige foretage en beregning af det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv på årsbasis. Beregningen af det gennemsnitlige indhold af råprotein skal ske på grundlag af det faktiske, registrerede forbrug af de enkelte blandinger eller på grundlag af det planlagte forbrug, hvis foderforbruget af de enkelte blandinger ikke registreres.
- d. Logbogens oplysninger, indlægssedler, blandeforskrifter og årlige beregninger over det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv skal opbevares på husdyrbruget til næste samlede tilsyn og forevises på Herning Kommunes forlangende.

28. Fosfor i slagtesvinefoder

- a. Der skal føres en logbog, der skal indeholde følgende oplysninger:
 - vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
 - foderforbrug
 - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i de enkelte foderblandinger.
- b. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- c. I forbindelse med den årlige indsendelse af gødningsregnskab til Plantedirektoratet skal den driftsansvarlige foretage en beregning af det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv på årsbasis. Beregningen af det gennemsnitlige indhold af fosfor skal ske på grundlag af det faktiske, registrerede forbrug af de enkelte blandinger eller på grundlag af det planlagte forbrug, hvis foderforbruget af de enkelte blandinger ikke registreres.

- d) Logbogens oplysninger, indlægssedler, blandeforskrifter og årlige beregninger over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv skal opbevares på husdyrbruget til næste samlede tilsyn og forevises på Herning Kommunes forlangende.

29. Råprotein/Fosfor i sofoder

- a. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- antal årssøer
 - antal fravænnede pr. årssø
 - fravænningsalder og -vægt
 - foderforbrug pr. årssø
- b. Det gennemsnitlige indhold af råprotein/fosfor pr. FEso i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds og diegivningsperioden.
- c. N/P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september år (for eksempel 2011) til 15. februar i år (for eksempel 2013).
- d. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- e. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på Herning Kommunes forlangende.

30. Tilført husdyrgødning - udbringingsarealer

- a. Der skal forelægges dokumentation for tilført mængde husdyrgødning fra andre anlæg på bedriften.

Affald

Ejendommen skal overholde Herning Kommunes erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i Affaldsbekendtgørelsen⁸.

Farligt affald skal i henhold til Herning Kommunes erhvervsregulativ⁹ bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører. Godkendte transportører og modtageanlæg kan findes på www.herning.dk under erhverv/ erhvervsaffald.

I henhold til Affaldsbekendtgørelsen¹⁰, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør. Dog må der ikke bortskaffes mere en 25 kg eller 25 l farligt affald af gangen.

Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises, når kommunen beder om det.

Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

På genbrugspladserne i Herning, Aulum, Vildbjerg, Kibæk og Sdr. Felding udleveres der kvittering ved aflevering af farligt affald, som fx spildolie (i max 25 l emballage), oliefiltre, akkumulatorer, spraydåser, malingsrester, tomme oliedunke og kemikalierester (pesticidaffald). Der må dog maksimalt bortskaffes 200 kg farligt affald pr. år på genbrugspladserne.

⁸ Affaldsbekendtgørelse nr. 1309 af 18. dec. 2012 med efterfølgende ændringer

⁹ Bilag 1-1 i Regulativ for erhvervsaffald udstedt 1. juli 2010

¹⁰ § 40 stk. 5 i Affaldsbekendtgørelse nr. 1309 af 18. dec. 2012 med efterfølgende ændringer

Følgende må **ikke** afleveres på genbrugspladsen:

Affaldstype	Afleveringssted
– Medicinrester	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Kanyler	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Landbrugsplast	Leveres til godkendt modtager, fx Østdeponi
– Udtjente maskiner og udstyr	Skrøthandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører. Der kan findes link til Miljøstyrelsens liste på www.herning.dk/virksomheder

Registrering af affaldsproduktionen betragtes som BAT. Ejeren får derved mulighed for at skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, afslutningsmøde med ansøger og miljøkonsulent, supplerende oplysninger fra ansøger, udtalelse fra Herning Kommunes Naturteam samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne. Derfor meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Undersøgte alternativer

Der er sket tilpasning af projektet ift. den oprindelige ansøgning. Eigil Andersen har valgt at opfylde de vejledende emissionsgrænseværdier for henholdsvis ammoniak og fosfor ved at lave fodertiltag med reduceret råprotein og fosfor samt etableret gyllekøling. Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv landbrugsproduktion. 0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt.

Herning Kommune vurderer, at de nødvendige alternativer er taget i betragtning og vurderer ikke det beskrevne alternativ som værende bedre end det ansøgte projekt.

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til miljøgodkendelsen har været i høring i 6 uger fra den 25. marts – 8. april 2014. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsfasen.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen og udbringningsarealerne er udelukkende beliggende i Herning kommune og udenfor områder, hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Vurderingsgrundlag

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2013 – 2024/Naturplaner
- Regionsplan 2005 Ringkøbing Amt

Biaktiviteter

Al gylle fra ejendommen bliver afgasset på et fælles biogasanlæg gennem Energigruppen Jylland A/S. Gyllen bliver afhentet 2-3 gange om ugen. Den mængde gylle som skal bruges på ejendommens arealer, bliver transporteret med lastbil tilbage til Vestermosevej 40 efter afgasning. Den resterende mængde gylle indgår på biogasanlægget som står for afsætning.

Ejendommens beliggenhed ift. omgivelserne

Anlæggets beliggenhed

Jf. § 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Jf. § 4 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. er det ikke tilladt at etablere anlæg, ændre eller udvide eksisterende dyrehold i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Ejendommen er placeret i landzone, med ca. 366 m meter (målt fra nærmeste staldbygning) til nærmeste beboelse uden landbrugspligt (Foldagervej 18). Ørre er nærmeste samlet bebyggelse. Afstanden til Ørre er ca. 1,2 km. Nærmeste byzone er Ljørring som ligger i en afstand af ca. 2,3 km.

Udvidelsen vil foregå i etaper:

Etape 1 (år 1-2): Planlægningen af det endelige byggeri påbegyndes når godkendelsen er givet og klageperioden er slut. Som del af første etape sendes byggeriet af sostalden ud i licitation til flere forskellige leverandører. Samtidigt med licitationen vil der blive indhentet finansielle tilbud. Det forberedende jordarbejde foretages som sidste del af etape 1.

Etape 2 (år 3-4): byggeriet af sostalden påbegyndes ved afslutning af jordarbejdet. Herefter bliver selve staldbyggeriet opstartet, mens der opbygges et solidt grundlag for den nye sobesætning i det eksisterende anlæg. Når sostaldene er færdige tages de i brug og produktionen køres op på det tilladte sohold.

Etape 3 (år 5): renovering af den nuværende sostald færdiggøres så det bliver muligt at bruge den til smågrise. I slutningen etape 3 kommer produktionen op på det tilladte niveau og godkendelsen vil være fuldt udnyttet.

Byggeriet vil blive opført i elementer med norsk marmor eller søsten. Det bestående anlæg er opbygget af røde mursten og fremstår som et samlet anlæg lige som det nye anlæg kommer til at ligge i sammenhæng med det gamle anlæg. Der bliver ligeledes opført en ny gyllebeholder på 4.000 m³ vest for den eksisterende beholder. Der vil blive plantet et læhegn syd den nye beholder, for at afskærme synligheden fra vejen.

De ældste bygninger som ikke længere skal bruges til svineproduktion vil blive rengjort indvendigt. Staldene vil ikke blive revet ned i forbindelse med udvidelsen, da det vil skæmme det samlede udtryk der er på ejendommen nu. Ved siden af de eksisterende kornsiloeer på 3.000 tdr. og 2.500 tdr. vil der blive opført en ny korn silo med plads til ca. 10.000 tdr. På den måde er det stadigvæk muligt for ansøger at lave hjemmeblandet foder. Foderproduktionen vil fortsat foregå i den eksisterende foderlade.

I forbindelse med udvidelsen vil der blive bygget to separate staldafsnit øst for de eksisterende stalde. Den ene kommer til at indeholde både løbesøer og drægtige søer, mens den anden bliver en stald til diegivende søer. Senere i etape 3 renoveres den eksisterende stald til smågrise. Det er på nuværende tidspunkt ikke klarlagt om stalden vil blive bygget som en farestald hvor smågrisene går til der er 14 eller 32 kg. Der ønskes mulighed for begge produktioner hvorfor der også er lavet BAT beregninger for begge produktioner.

Den nye stald bygges sammen med ejendommens eksisterende staldanlæg på den nordlige side af staldanlægget væk fra offentlig vej. Derfor falder den visuelt sammen med det samlede staldanlæg og kan ikke ses fra offentlig vej. Se bilag 1.

For placering af staldbygninger, gyllebeholder m.m. se bilag 1.

Tabel 1, Afstandsforhold fra nybyggeri

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra nybyggeri
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	>900 m
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	>900m
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15meter	>15 m
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	>15 m
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	>25 m
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	>15 m
7) Naboskel	30 meter	>30 m
8) Nærmeste nabo	50 meter	>50 m

Herning Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg - efter udbygningen – vil fremstå som en driftmæssig enhed. Herning Kommune vurderer endvidere, at udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig jf. ansøgers beskrivelse af alternativer. Der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven. Herning Kommune vurderer, at afstandskrav jf. husdyrlovens § 6 og § 8 er overholdt.

Landskabsvurdering /varetagelse af de landskabelige værdier

Ejendommen er placeret i et landbrugspræget landskab. Omkring ejendommen er der åbne marker omkranset af læhegn. De nye stalde kommer til at ligge nordøst for det eksisterende anlæg.

Herring Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget med nybyggeriet ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for områdets status.

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg

I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 $OU_{E^{15}}$ pr. m^3 luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 $OU_{E^{15}}$ pr. m^3 luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgenæafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Tabel 2, lugtgenegrænse for nabo, lokalplan, byzone, samlet bebyggelse:

Lugtgeneberegning	Beregnet genæafstand (m)	Faktisk afstand (m)
Byzone	760,12	2.414
Samlet bebyggelse	569,97	1.183
Enkelt bolig	250,06	358

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til genæafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone, er der ikke nogen kumulativ effekt.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 875 meter. (Konsekvensområde = $1,6 * (Q)(0,6)$, hvor Q = lugtemissionen [LE/s] = 36.583,6 LE/s). Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Alle typer beboelse ligger udenfor genæafstanden og gyllebeholderne ligger mere end 300 meter fra nærmeste nabo.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende. Alle typer beboelse ligger udenfor genæafstanden, så udvidelsen af husdyrbruget vil ikke medføre væsentligt øgede lugtgener. Det må dog forventes, at beboelser indenfor konsekvensområdet på vil opleve øget lugt, idet lugtgenæafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Støj

I forbindelse med udvidelse af dyreholdet må det forventes at medføre mere støj, både fra dyrene og de medfølgende aktiviteter. De væsentligste støjklender vil være:

Støj fra ventilationsanlæg

Alle eksisterende stalde er ventileret med undertryksventilation. De nye stalde vil formentlig blive ventileret med diffus undertryksventilation. Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af stalderne. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene. Det forventes at alle ventilatorer opfylder de nugældende krav mht. til støj.

Støj fra transport

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, afhentning af smågrise og søer til slagt samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transport med traktor ved udbringning af gylle og andet markarbejde.

På ejendommen er der etableret faciliteter til opbevaring og indtag af fodermidler, der leveres til ejendommen. Fodermidlerne kan i princippet leveres af enhver foderstof, uden det vil medføre ændringer i driften af ejendommen. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgener fra transporterne.

Støj fra foderproduktion

Alt foder produceres i foderladen og støjgener fra foderproduktionen vil derfor være minimale.

Beskrivelse af driftsperiode

Støjende aktiviteter vil videst muligt blive holdt indenfor normal arbejdstid fra 07.00-17.00. I spidsbelastningsperioder kan der dog forekomme transporter og markarbejde udenfor normal arbejdstid. Afhentning af smågrise kan forekomme tidligere end kl. 07.00.

Følgende tiltag mod støjkloder er vurderet til at have en positiv effekt:

- Støjende aktiviteter som brug af kompressor forgå, oftes indendørs, hvilket reducerer støjniveauet i
- motoren på ventilatorene er placeret inde i staldene og forventes derfor ikke at forstyrre udenfor bygningerne.

Når udvidelsen er foretaget, kan der forekomme mere kørsel med foder. Det vurderes endvidere at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til en ekstra støjpåvirkning af omgivelserne.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er Sønder Feldborg Plantage, der ligger cirka 11 km fra staldanlægget, mens nærmeste Ramsarområde er Ringkøbing Fjord mere end 40 km væk. Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af dyreholdet og de medførende aktiviteter ikke vil påvirke disse områder.

Herning Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende. Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Endvidere vurderer Herning Kommune, at udvidelsen af dyreholdet og de medførende aktiviteter ikke vil påvirke nærmeste fuglebeskyttelsesområde Sønder Feldborg Plantage og nærmeste Ramsarområde Ringkøbing Fjord på grund af afstanden.

Støv

En udvidelse af dyreholdet vil oftest medføre flere transporter til og fra bedriften og dermed mere støv på grusveje. Der er en grusvej fra den offentlige vej ind til ejendommen, så ved tørt vejr kan transporter til ejendommen medføre støv på grusvejen. I høstsæsonen vil der periodevis være mere støv. Nærmeste nabo ligger mere end 300 meter syd for ejendommen.

Det oplyses, at der vil være mindre støvgener ved daglig håndtering af foder, men da al blanding af foder foregår i lukkede systemer og indendørs, vurderes det ikke at have en indvirkning på naboerne.

Herning Kommune forventer ikke at transporter til og fra husdyrbruget samt indblæsning af foder vil give væsentlige støvproblemer, på grund af udkørselsforhold fra ejendommen og placeringen af læhegn. Skulle der mod forventning opstå støvproblemer, skal ansøger udarbejde en handleplan til afhjælpning af disse.

Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr.

Fluer

Fluer bekæmpes ved hjælp af rovfluer i gyllekanalerne.

Rotter

Ansøger har tegnet kontrakt med anerkendt skadedyrbekæmpelsesfirma. Der er opsat fælder til rotter og mus.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Der stilles dog krav om, at ansøger som minimum skal følge Statens Skadedyrlaboratoriums vejledning om flue- og rottebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Lys

Lys i staldene

Der anvendes for så vidt muligt lysstofrør i de forskellige staldafsnit. Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 6 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet vil kunne variere indenfor kl 05.30-23.00. Staldbelysningen rengøres efter hvert hold.

Udendørs lys i gårdspladsen er styret med timer. Der er manuelt styret lys ved porten til maskinhuset og ved rampen.

Herning Kommune vurderer, at lyset i og udenfor staldafsnittene ikke vil give væsentlige problemer. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

Døde dyr

Døde dyr opbevares ved indkørslen til staldene. Der er træer mellem vejen og pladsen til døde dyr som afskærmer synligheden af de døde dyr. Døde dyr opbevares under kadaverkappe eller container som tømmes flere gange om ugen af DAKA.

Herning Kommune vurderer, at idet selvdøde og aflivede dyr overdækkes med fast overdækning indtil afhentning, opbevares på en skyggefuld afhentningsplads hævet over jorden og afhentningsstedet ligger i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej, bliver døde dyr opbevaret forsvarligt.

Olie og kemikalier

Spildolie opbevares på fast gulv uden afløb i værkstedet. Spildolie har EAK-kode 02.01.08. Emballage og rester afhændes til Marius Pedersen.

Pesticider og pesticid rester opbevares aflåst i værkstedet. Pesticidrester har EAK-kode 02.01.08. Emballage og rester afhændes til Marius Pedersen.

På ejendommen er der 1 stk. overjordisk fyringsolietank fra 1995 på 1200 liter placeret ved rampen bag gyllebeholderen, 1 stk. indendørs dieselolietank fra 1980 på 1200 liter i maskinhuset.

Herning Kommune har udarbejdet en forskrift for opbevaring af olie og kemikalier.

Herning Kommune vurderer, at med ansøgers beskrivelser af opbevaring af olie og kemikalier og den eksisterende forskrift, er der taget de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening.

Transport

Anslået medfører ændringen af produktionen på ejendommen, at antallet af transporter stiger fra ca. 493 til 800 årligt. En stigning på 307 transporter. En mindre del af transporterne går gennem tættere bebygget område, og størstedelen af transporterne foregår ad mindre kommuneveje eller foregår internt på ejendommen.

Der henstilles til, at al transport skal foregå indenfor almindelig arbejdstid for at mindske gener. Sæsonbetonet arbejde kan forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Herning Kommune vurderer, at på trods af den store stigning i antallet af transporter, vil det ikke give store væsentlige gener for naboer, da udkørselsforholdene ligger væk fra nærmeste nabo.

Påvirkning af jord

Håndtering og opbevaring af gylle

Overflytning af gylle fra stald til gyllebeholder

Gyllen pumpes fra stald / gyllekanaler / fortank til gyllebeholder med traktorpumpe. Overpumpningen foregår kun under overvågning. Timer på pumpning af gylle fra stald til lager.

Påfyldning af gyllevogne sker med egen sugepumpe og tilbageløb, der derved sikrer mod spild på fyldepladsen. Ved fyldning af gyllevogn løber skum og overløb retur til gylletanken via overløbsslangen i sugekranen. Risikoen for spild på jorden er derfor minimeret. Gyllevogne med egen sugepumpe benyttes ved begge gylletanke og kun under overvågning.

Flytning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn

På svinebruget pumpes gyllen op af gylleholderne via gyllevogn med påmonteret Pumpe og returløb. Overpumpning foregår kun under overvågning

Udbringning af gylle

Ansøger oplyser, at der ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende.

Gyllebeholder

Ansøger oplyser, at der for begge gyllebeholdere er tale om:

- stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllebeholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- at gyllebeholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- at der ikke er monteret spjæld på gyllebeholderne
- at alt overpumpes via neddykket rør
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at den eksisterende gyllebeholder har naturligt flydelag, som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning, mens den nye gyllebeholder etableres med fast overdækning.
- at gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen
- at der føres logbog over flydelag på gyllebeholderne

Opbevaringskapaciteten

Den årlige produktion af gylle i ansøgt drift er på cirka 5000 m³. jfv. Konsulenterklæring, se bilag 4. Denne beregning er inklusiv drikkevandsspild, regnvand og rengøringsvand, som ledes til gyllebeholder. Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er efter udvidelsen på 11 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Table 3, oversigt over opbevaringskapacitet

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Eks. gylletank	1985	17-7-2007	1000	20
Ny gylletank	ny	ny	4000	80
Afsat til biogasanlæg			6.953	
I alt			5000	100

57 % af husdyrgyllen opbevares på biogasanlæg. Derfor har Herning Kommune stillet vilkår om at der kun kan opbevares 43 % på ejendommen.

Tabel 4, Oversigt over samlet mængde husdyrgødning i ansøgt drift

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE svin
Svinegylle	45704,52	10967,76	482,12
Fraført til Adresse	24900,00	6028,00	260,00
I alt	20804,52	4939,76	222,12

Herning Kommune har stillet vilkår til udbringning af kg N/ha/år og kg P/ha/år, jævnfør ovenstående oplyste mængde husdyrgødning/afgasset biomasse .

Brændstof

På ejendommen er der 1 stk. overjordisk fyringsolietank fra 1995 på 1200 liter ved rampen bag gyllebeholderen, 1 stk. indendørs dieselolietank fra 1980 på 1200 liter i maskinhuset.

. Fyringsolie benyttes ikke på ejendommen.

Når traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof m.m., er der stor risiko for spild på jorden. Derfor har Herning Kommune stillet vilkår om, at påfyldningspladser skal være udformet, så der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Ifølge ansøger foregår tankning af brændstof på befæstet areal uden afløb i maskinhuset.

Herning Kommune vurderer, at svinebrugets praktisk og de stillede vilkår, vil være tilstrækkelige til at forhindre spild og sikre jord og grundvand mod forurening.

Påvirkning af grundvand

Grundvand

I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer, der er nævnt i bilag 3 i Bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, kan der i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion ikke tillades nogen merbelastning inden for nitratfølsomme indvindingsområder, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter ved den ansøgte drift. En miljøgodkendelse skal endvidere leve op til udarbejdede indsatsplaner med hensyn til drikkevandsbeskyttelse.

I Herning Kommune vurderes der konkret på udvaskningsberegninger på arealer der ligger i nitratfølsomt indsatsplanområde, nitratfølsomt indvindingsopland (NFI) samt nitratfølsomt område med særlige drikkevandsinteresser. Derudover foretages der en konkret vurdering af nitratudvaskningen hvis udbringningsarealerne ligger indenfor en afstand af 300 meter fra fælles vandindvindingsboringer samt i indsatsplanområder.

NFI, udpegninger

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsopland, nitratfølsomt indsatsplanområde og nitratfølsomme områder med særlige drikkevandsinteresser. For udbringningsarealer i områder med almindelige drikkevandsinteresser, vurderes de generelle landbrugs-regler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Påvirkning af overfladevand

Overfladevand

Plantevæksten i fjorde, indre farvande og søer er i vid udstrækning bestemt af tilførslerne af kvælstof og fosfor fra oplandene til de pågældende fjorde m.v. For store tilførsler medfører typisk en forringet miljøtilstand i disse vandområder.

I fjorde og indre farvande kan både kvælstof og fosfor – i varierende grad – virke begrænsende for plantevæksten, mens plantevæksten i søer typisk er begrænset af fosfortilførslen.

I vandløb har diffus næringsstofftilførsel typisk mindre betydning for miljøtilstanden, da andre faktorer har større betydning herfor. Erosion og overfladisk afstrømning, som direkte fører organisk materiale – herunder husdyrgødning – til vandløb, vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb, mens de næringsstoffer, som et vandløb derved fører med sig, vil kunne forringe miljøtilstanden i nedstrømsliggende søer, fjorde og indre farvande.

Indhold af næringsstoffer i husdyrgødning

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødning har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. I ansøgningen er indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnet på grundlag af normal for næringsstof i husdyrgødning, udarbejdet af Danmarks JordbrugsForskning. Det er på det grundlag, Herning Kommune vurderer, om overfladevandet påvirkes.

Husdyrbrugets påvirkning af overfladevand

Jævnfør husdyrloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen skal kommunen vurdere om ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra anlægget til miljøet. Derfor skal der vurderes på spildevand, vaskepladser, udledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, samt sanitært spildevand, for at forebygge forurening med gylle, sanitært spildevand og forurenende stoffer såsom pesticidrester mm.

Referencesædskiftet

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. IT-systemet fastlægger et referencesædskifte for alle husdyrbrugets arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs pr. 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Da der for udvidelsen på ejendommen er valgt samme sædskifte, et S4-sædskifte, som referencesædskiftet på alle marker, stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen.

Spildevand

Fra staldanlægget føres alt spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold foderrekvisitter og lignende samt vandspild til gyllebeholdere.

Ved staldanlægget er en vaskeplads. Vaskepladsen er lavet som et befæstet areal med afløb til gyllebeholderen. Ved vask af maskiner kan der være olie og andre forurenende stoffer, som vaskes af maskinen.

Da der på bedriften vaskes der mindre end 5 landbrugsmaskiner (fuldfodervogne, sprøjteudstyr/maskiner, traktorer mm.) om måneden, har Herning Kommune ikke stillet vilkår om olieudskillere efter gældende spildevandsnormer.

Tagvand fra de nye staldafsnit skal ledes til faskine/nedsivning. Overfladevand fra de befæstede arealer løber i kloak, der fører til gyllebeholder.

Herning Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget sker efter gældende regler.

Søer

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Svanholm Sø, Knudmose Sø, Fuglsang Sø, Søby Sø, Kraftsværkssøen, Gødstrup Sø, Sidetagssø M, Sunds Sø eller Søbylejet. Sunds Sø og Søby Sø er Lobelie søer beskyttet efter § 7, mens Gødstrup Sø, ifølge Herning Kommuneplan 2013-2024 er målsat som et område med naturligt og alsidigt plante og dyreliv. For de resterende søer må tilstanden ikke forringes. Derved har alle søerne et søopland, som der skal tages hensyn til.

Ansøger oplyser, at der ikke at udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til søer eller lignende.

Vandløb

Jævnfør Herning Kommuneplan 2013-2024 må vandløb ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. Indtil vandplanerne i Herning Kommune træder i kraft gælder dog gældende bekendtgørelser samt retningslinjerne for vandløb mm. i Regionsplan 2005 for Ringkøbing Amt.

Nogle af udbringningsarealerne ligger ned til vandløb og der er lavet 10 meters randzoner til vandløbene. Udbringningsarealerne skrånede på intet sted ned mod vandløbene.

Ansøger oplyser, at der ikke at udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende. Ansøger oplyser ligeledes, at der som minimum holdes 10 meter sprøjte, gødsknings- og dyrkningsfri bræmmer til vandløbene (omfattet af Lov om Randzoner) langs udbringningsarealerne.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de nævnte vandløb, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod vandløbene når praksis er som beskrevet ovenfor.

Nitrat

Kvælstofudvaskning

Ud fra arealers forskellige evne til at reducere nitrat på det udvaskede kvælstofs vej fra marker til sårbare Natura 2000-vandområder, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der ikke vurderes at ske mere end en 75 %-reduktion. Disse områder er – afhængigt af reduktionsevne – kategoriseret i de såkaldte nitratklasser 1, 2 og 3.

For udbringningsarealer beliggende i områder med nitratklasse 1-3 skal der, i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, være et lavere husdyrtryk end de generelle harmoniregler giver mulighed for – eller anvendes bestemte virkemidler, som mindsker kvælstoftabet.

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasse 1-3. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på ejendomsniveau blive beregnet et samlet krav til hele husdyrbruget. Reduktionspotentialet, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for hvor stor en del af kvælstoffet, der bliver tilbageholdt i jorden og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

Beregning af nitratudvaskning

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratklasse 1-3, derfor er arealerne robuste. Robustheden af arealerne vurderes ud fra, at arealerne ligger i et opland til et Natura 2000-område, der er meget sårbart overfor kvælstofudvaskning. Da arealerne ligger udenfor nitratklasserne, tilbageholdes mellem 76-100 % af kvælstoffet jf. sårbarhedskortet og reduktionskortet.

Beregning af det maksimale dyretryk DEmax og det reelle dyretryk DEreel for ansøgt drift:

DEmax: 1,4 DE/ha.

DEreel: 1,4 DE/ha.

Da DEreel er lig med DEmax, er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt.

Beregning af udvaskning af N via FarmN (kg N/ha DEmax uden virkemidler og kg N/ha DEreel med virkemidler):

KgN/ha DEmax: 86,3 kg N/ha.

KgN/ha DEreel: 86,3 kg N/ha.

Da kg N/ha DEreel er lig med kg N/ha DEmax, er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt.

Herning Kommune vurderer, at de generelle harmoniregler er tilstrækkelige i forhold til kravene for overfladevand.

Påvirkning af Natura 2000-vandområder

Natura 2000-områder

EU har udpeget naturområder til vands, som set i et europæisk perspektiv er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, ramsar- og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Den enkelte kommune skal blandt andet vurdere, hvor stor N-udledningen fra det ansøgte projekts udbringningsarealer er i forhold til hvilket opland udbringningsarealerne er beliggende i. I Herning Kommune er der 3 vandoplande til hhv. Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Limfjorden.

Dyretryk i kystoplandet

Stigende dyretryk i kystoplandet

I Miljøstyrelsens afskæringskriterium for, om et husdyrprojekt vil medføre skadesvirkning på overfladevande, indgår der blandt andet en vurdering af udviklingen i dyretrykket i området, hvor projektet ønskes gennemført.

I det tilfælde, hvor dyretrykket er stigende, skal det fremgå af ansøgningen, at fra de arealer, som anvendes til udbringning af husdyrgødning, vil der ikke være en større nitratudvaskning, end hvad der svarer til udvaskningen fra et handelsgødnet planteavlbrug.

Med en reduktion af nitratudvaskningen til niveauet for et planteavlbrug menes, at udvaskningen nedbringes til et niveau, hvor der på den pågældende bedrift anvendes et planteavlssædskifte (S1 på lerjord og S3 på sandjord) og kun gødes med handelsgødning.

Beregning af nitratudvaskning

Dyretrykket i oplandet til Nissum Fjord, har siden 2007 været faldende.

Vurdering af potentiel nitratudvaskning til Natura 2000-vandområder

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder som betegnes Natura 2000-områder. De består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder samt Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og mere end halvdelen af det danske landareal afvander til Natura 2000. Landarealet i Herning Kommune afvander til henholdsvis Nissum Fjord, Ringkøbing Fjord og Limfjorden.

Før Herning Kommune træffer afgørelse omkring etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug jævnfør husdyrloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre forringelser af nærmeste Natura 2000-område eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for. Endvidere vurderes, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000-områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne.

lerne. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen¹¹. Hvis denne vurdering viser, at det ikke kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre, påvirker Natura 2000-området væsentligt, skal der udarbejdes af en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter Herning Kommunes vurdering, ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder det, at der skal udarbejdes en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens¹² bilag 3.

Herning Kommune er forpligtet til at stille skærpede vilkår for at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område. Hvis Herning Kommune vurderer, at de skærpede vilkår ikke er tilstrækkelige til at imødegå en skade på et Natura 2000-område, skal kommunen afslå at godkende ansøgningen.

Nitratpåvirkning af Nissum Fjord

I forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug skal kommunen vurdere, om forudsætningerne for de givne vandoplade, hvori husdyrbrugets udbringingsarealer er lokaliseret, er opfyldt.

På baggrund af analyser, som DMU har foretaget i forbindelse med vandplanerne, har Miljøstyrelsen¹³ opstillet følgende afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke medfører en skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskningen, herunder Natura 2000-områder og på levesteder og yngle- og rasteplasser for beskyttede arter:

- Pkt. 1A:** Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007,
- Pkt. 1B:** Eventuelle andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal inddrages i vurderingen på en sådan måde, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end husdyrproduktionen skal medføre et krav om reduktion af det samlede dyretryk i det aktuelle opland med tilsvarende effekt på nitratudvaskningen,
- Pkt. 1C:** Gennemførte initiativer¹⁴, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Hvis pkt. 1A - 1C er opfyldt, skal der efterfølgende vurderes om det enkelte brug kan overholde pkt. 2A / 2B

- Pkt. 2A:** Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
- Pkt. 2B:** Må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

Ad pkt. 1A, vurdering af udviklingen i kystoplandet til Nissum Fjord

Miljøstyrelsen har udgivet en samlet opgørelse over dyretrykket¹⁵. Antallet af dyr er trukket fra CHR-registret for 2007 og frem. Der er foretaget en omregning fra antal dyr på stald til antal dyreenheder for hver af de relevante dyregrupper. I oversigten er der taget højde for, at normtallene for beregning af dyreenheder er ændret.

¹¹ Hjertemusingsdommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

¹² Bek. nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med efterfølgende ændringer

¹³ [Wiki, digital vejledning, nitrat overfladevand](#)

¹⁴ Fx etablering af vådområder med henblik på at gennemføre vandplanlægningen efter miljømålsloven

¹⁵ Data kan ses på <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

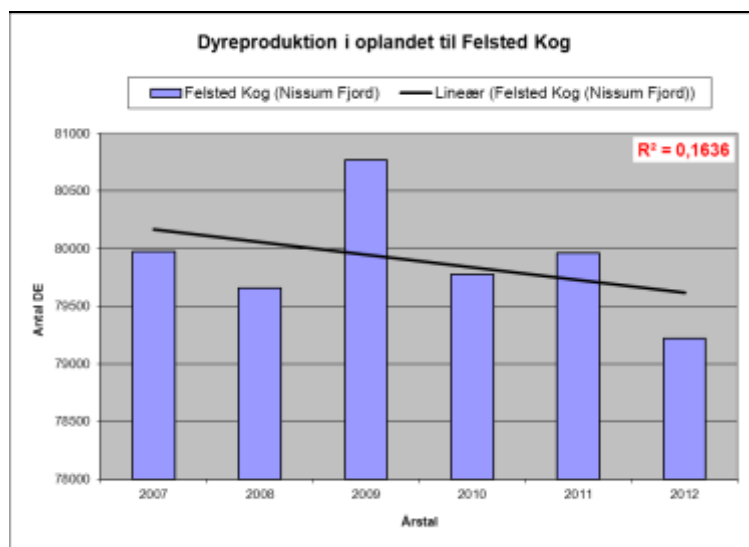

Nissum Fjord

Alle ansøgers ejede og forpagtede udbringningsarealer er beliggende i kystopland til Nissum Fjord. Alle udbringningsarealer i Herning Kommune, afvander til Felsted Kog. Felsted Kog er den inderste del af Nissum Fjord og afsnøret fra resten af Nissum Fjord. Felsted Kog er stærkt belastet med næringsstoffer, hvilket betyder at målsætningen for området ikke er opfyldt.

Det nærmeste Natura 2000 område er Nissum Fjord N65, som omfatter Habitatområde H58, Fuglebeskyttelsesområder F38 og Ramsarområder R4. Nissum Fjord er Felsted Kog er blandt andet udpeget som "kystlagune" (1150) i forhold til habitatområdet.

Det er vurderet, at udviklingen i dyretrykket for Felsted ikke kan beregnes vha. lineær regression, da korrelationskoefficient¹⁶ $R^2 = 0,16$ og dermed ikke opfylder betingelserne. I stedet benyttes en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår og niveauet pr. 1. januar 2007, hvilket viser at dyretrykket er faldet med 0,9 %. Herning Kommune vurderer, at antallet af DE i oplandet til Felsted Kog i perioden fra 2007 til 2012 har været faldende, hvorved forudsætning 1A er opfyldt.

År	Udvikling i dyretrykket i oplandet til Felsted Kog (DE)
2007	79.977
2008	79.657
2009	80.771
2010	79.775
2011	79.961
2012	79.221

Ad pkt. 1B

I perioden 1989-2005 er kvælstofafstrømningen reduceret med omkring 31 %, hvilket skyldes en forbedret spildevandsrensning, reduceret udledning fra dambrug samt et fald i udledningen fra landbrugsarealer som følge af vandmiljøindsatsen.

I perioden 2005-2009 udgjorde landbrugets bidrag af den samlede landbaserede tilførsel af kvælstof til Nissum Fjord 63 %, baggrundsbidraget var på 26 %. Det resterende bidrag kommer fra punktkilder, hvor hovedparten er renseanlæg og dambrug. Se tabel.

Kvælstoftilførsel til Nissum Fjord ¹⁷	2005-2009 (Tons N)	%	2015 (Tons N)	%
Åbent land				
– Naturlig baggrundsbelastning	593	26	593	27
– Landbrug	1.444	63	1.400	63
Punktkilder				
– Renseanlæg	96	4	96	4
– Regnbetingede udledninger	29	1	29	1

¹⁶ Værdien R er den såkaldte korrelationskoefficient. R^2 angiver graden af sammenhæng mellem de to parametre. Den resterende del af variationen i den afhængige parameter skyldes tilfældig variation. Hvis $R^2 = 1$ er der en perfekt lineær sammenhæng, og hvis $R^2 = 0$ er der overhovedet ingen sammenhæng.

¹⁷ Vandplan 2010-2015. Nissum Fjord. Miljøstyrelsen 2011

– Dambrug	92	4	87	4
– Industri	0	0	0	0
– Spredt bebyggelse	24	1	22	1
Bruttotilførsel	2.276	100	2.227	100
Retention	191	8	187	8
Nettotilførsel, stofafstrømning til hav	2.086	92	2.040	92

Frem til 2015 forventes der at ske en yderligere reduktion i belastningen af vandområderne med næringsstoffer som resultat af allerede iværksatte eller planlagte tiltag inden for hovedvandopland til Nissum Fjord. Således forventes Vandmiljøplan III, ændring fra afgræsning til slæt, allerede vedtagne større naturgenopretningsprojekter samt kommunernes igangværende indsats på spildevandsområdet, at bidrage til yderligere reduktion i kvælstofafstrømningen på cirka 3 %.

Punktkilder og spredt bebyggelse

I henhold til vandplanen for Nissum Fjord er den samlede udledning af kvælstof fra punktkilder for 2010 opgjort til 241 ton N / år.

Renseanlæg er den største punktkildeudleder af kvælstof til Nissum Fjord. På de eksisterende rensningsanlæg anvendes der allerede i dag den bedst tilgængelige rensning i relation til fjernelse af kvælstof og fosfor, hvorfor der kun kan forventes en marginal base-lineeffekt fra disse kilder.

Udledningen fra ferskvandsdambrugene i Hovedvandopland Nissum Fjord er siden midten af 1990'erne forblevet stort set uændret. Fra 2005 og frem til 2015 nedlægges og ombygges en del dambrug, med store reduktioner af den organiske udledning, mindre reduktion i fosforudledningen, men stort set ingen reduktion i udledningen af kvælstof. Årsagen til dette er, at der i forbindelse med moderniseringer og etablering af forbedret rensning på dambrugene, ofte gives tilladelse til et større foderforbrug, og at fodermængden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges.

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. rensesanlæg.

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring fra direkte udledninger af spildevand til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Samlet vurdering pkt. 1B

Samlet vurderer Herning Kommune, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Nissum Fjord, herunder særskilt til Felsted Kog i perioden 2007 til 2014, hvorved forudsætningen for pkt. 1B er opfyldt.

Ad. pkt. 1C

Herning Kommune har ikke inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland, hvorved forudsætningen for pkt. 1C er opfyldt.

Samlet vurdering pkt. 1A – 1C

Der er Herning Kommunes vurdering, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. pkt. 1A-C. Herning Kommune vurderer derfor, at det ansøgte, i kumulation med andre planer og projekter ikke vil have en skadevirkning fra nitratudvaskningen til Nissum Fjords Natura 2000 område N65, Habitatområde H58, Fuglebeskyttelsesområde F38 og Ramsarområde R4.

Pkt. 2A – 2B

Ifølge Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning er det beskrevet, hvordan kommunen kan foretage vurderingen af nitratudvaskningen til overfladevande¹⁸. Formålet med vurderingen er at undersøge, om nitratudvaskningen kan have en skadesvirkning på vandbase-rede naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder (akvatiske naturtyper inkl. fjorde, bugter og vige).

Den digitale husdyrvejledning lægger et objektivi kriterium til grund for vurderingen af, om det kan udelukkes, at et husdyrprojekt, når det overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande, kan have en skadesvirkning på et Natura 2000-vandområde. Husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande (nitratklasser) er således uændret, og ligger således fortsat til grund og er indarbejdet i de foreliggende vandplaner.

AD pkt. 2

Nissum Fjord er opdelt i mere eller mindre adskilte bassiner. I sådanne fjorde vil det, jf. DMU's rapport nr. 787, have en negativ effekt på miljøet, hvis næringsstoffilførslerne flyttes "indad" i fjorden. Vandområderne Felsted Kog er en del af den indre del af Nissum Fjord, og Herning Kommune vurderer, bl.a. på baggrund af ovenstående, at de skal betragtes som et forholdsvis lukket bassin.

Herning Kommune vurderer, at Felsted Kog, skal betragtes som et særligt følsomt område / lukket bassin, hvorfor dette skal vurderes selvstændigt, da en øget belastning af dette område vil påvirke området væsentligt negativt. Nitratudvaskningen fra det ansøgte husdyrbrug, ikke må udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B.

Natura 2000-område	N65 - Nissum Fjord	
	Hele fjorden	Felsted Kog
Delområde – kystopland		
Opland til Natura 2000-området	167.200 ha	120.243 ha
Opland til Nissum Fjord /Felsted Kog	100.249 ha	68.678 ha
Nuværende kvælstofbelastning ¹⁹	2.130 ton N /år	1.704 ²⁰ ton N /år
Ejede og forpagtede arealer		
Nitratklasse 0	155,57ha	158557ha
Nitratklasse I	0 ha	0 ha
Nitratklasse II	0 ha	0 ha
Nitratklasse III	0 ha	0 ha
Areal til udbringning i alt	158,55 ha	158,55 ha
Reduktionspotential (jf. nitratklassekortlægningen)	76-100 (middel 88 %)	76-100 (middel 88 %)
Udvaskning fra rodzonen kg N/ha (NUDRIFT, FarmN)	78,7 Kg N/ha/år	78,7 Kg N/ha/år
Udvaskning fra rodzonen kg N/ha (ANSØGT DRIFT, DEree)	86,3 kgN/ha/år	86,3 kgN/ha/år
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen (kg N/ha/år) (ansøgt drift – nudrift = 86,59kg N/ha/år – 78,7 kg N/ha/år)	7,6 Kg N/ha/år	7,6 Kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000-område (ton N / år) (0,125 x antal ha x udvaskning fra rodzonen = 0,125 x 155,57 ha x 7,6 kg N/ha/år)	147,8kg N/år	147,8 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000-område (pct./promille) (147,8 kg N/år / 2.130.000 kg N/år (eller 1.704.000 kg N/år) x 1.000)	0,06 ‰	0,09 ‰

¹⁸ Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, jf. bekendtgørelsens § 11 stk. 2 – 6 og habitatbekendtgørelsen

¹⁹ Fra tabel 2.4.8, nuværende og fremskrevet kvælstofbelastning, Kilde: Vandplan, 1.4 Nissum Fjord, Miljøstyrelsen, dec. 2011

²⁰ Omkring 80 % af den samlede næringsstoffilførsel til Nissum Fjord løber ind i Felsted Kog. Kilde: forslag til Vandplan, 1.4 Nissum Fjord

Det ansøgte har beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0,09 ‰ af den samlede udvaskning til Felsted Kog. Samlet set udleder det ansøgte 0,06 ‰ til hele Nissum Fjord. I henhold til afskæringskriteriet vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på Natura 2000-områder, der ligger i Nissum Fjord.

Da den samlede kvælstofudledning fra husdyrbruget til Felsted Kog og Nissum Fjord således udgør mindre end 1 %, finder Herning Kommune, at der, i den konkrete sag, ikke er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udledningen af kvælstof til Nissum Fjord. Derfor forventes næringsstofudvaskningen fra udbringningsarealerne ikke at resultere i målbare ændringer af næringsstofkoncentrationen i Nissum Fjord.

Herning Kommune vurderer på den baggrund, at den maksimale merbelastning pr. år ikke har væsentlig betydning for fjordens mål-sætning og integritet, da stigningen i udvaskningen udgør en lille del af den samlede udledning til Nissum Fjord og næppe målbar. Dermed vurderer Herning Kommune, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Samlet vurderer af kvælstofudvaskningen

Herning Kommune vurderer ud fra det ovenstående, at det ansøgte projekt, i kumulation med andre planer og projekter, ikke vil have en skadevirkning fra nitratudvaskningen til Natura 2000-områder i Nissum Fjord.

Fosfor

Fosforoverskud

I henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug²¹, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der vurderes at være størst risiko for tab af fosfor til Natura 2000-vandområder, der er overbelastet med fosfor.

– For arealer på drænede lerjord med et fosfortal under Pt 4,0 stilles der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug (Fosforklasse 0).

– For arealer på drænede lerjord, hvor fosfortallet er mellem Pt 4,0-6,0, stilles krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i efter-situationen (Fosforklasse 1).

– På lavbundsarealer stilles krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning. Arealerne er dog ikke omfattet af kravet, hvis ansøger kan dokumentere ved jordbundsanalyser, at jern-fosforforholdet er over 20. Jordbundsanalyserne vedrørende Fe/P-forholdet skal udtages af en uvildig instans. (Fosforklasse 2).

– For arealer på drænede lerjord, hvor fosfortallet er over Pt 6,0 stilles krav om fosforbalance (Fosforklasse 3).

Tilførslen af fosfor fra marker til overfladevand sker hovedsagelig ved udvaskning via dræn, overfladisk afstrømning, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning.

Udbringningsarealer i opland til Nissum Fjord

Alle udbringningsarealerne ligger i opland til Nissum Fjord. Nissum Fjord er udpeget som et Natura 2000-område overbelastet med fosfor²².

Alle udbringningsarealer ligger i fosforklasse 0. Nogle af udbringningsarealerne ligger i et lavbundsområde. Ingen af disse udbringningsarealer er drænede eller grøftede. Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om det ansøgte udbringningsareal, kan det beregnes om beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Fosforoverskuddet er beregnet ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Det fosforoverskud, som kan tillades fra husdyrbrugets arealdrift, skal regnes på bedriftsniveau og eventuelle vilkår vedrørende fosforoverskud skal knyttes til bedriftsniveau. Der udbringes i ansøgt drift 33,6 kg P/ha

²¹ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1280 af 8. november 2013 med efterfølgende ændringer

²² For udpegning se <http://kort.arealinfor.dk/>, vælg landbrug, fosforklasser.

pr. år, mens der fraføres 16,6 kg P/ha pr. år. Det giver et gennemsnitligt fosforoverskud på alle udbringingsarealer på 16,9 kg P/ha pr. år. Endvidere viser beregningerne, at det maksimalt tilladte fosforoverskud pr. ha er beregnet til 17,5 kg P/ha/år. Derved er beskyttelsesniveauet for fosfor overholdt og der skal ikke ske en yderligere reduktion.

Fosforpåvirkningen af Nissum Fjord

Nissum Fjord er udpeget som et Natura 2000-område overbelastet med fosfor²³. Ifølge Miljøstyrelsens WIKI vejledning²⁴ findes der p. t. ikke beregningsmetoder, der konkret kan vise sammenhængen mellem tilført fosfor til udbringingsarealerne og tab af fosfor til vandmiljøet.

Tilføres der mere fosfor til udbringingsarealerne, end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen²⁵. Derfor er beskyttelsesniveauet²⁶ for fosforoverskud i oplande, der afvander til Natura 2000-vandområder, som er overbelastet med fosfor, fastsat ud fra faktorer, som giver risiko for tab af fosfor på længere sigt.

Beskyttelsesniveau

Beskyttelsesniveauet for fosforoverskud er på den baggrund fastlagt ud fra udbringingsarealernes fosfortal²⁷, jordtype og dræningsforhold samt på grundlag af fremskrivninger af strukturudviklingen i husdyrbrugene. Heri er det forudsat, at husdyrtrykket i et givet opland ikke øges, men enten er konstant eller faldende. Dyretrykket i oplandet til Nissum Fjord er faldende.

Herning Kommune vurderer derfor, at fosforoverskuddet kan beregnes som foreskrives i Miljøstyrelsens WIKI-vejledning.

Beregning af fosforoverskud

Det kan ikke kvantificeres hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten. Derfor skal fosforoverskuddet vurderes ud fra en "worst case" situation, jævnfør WIKI-vejledningen. Miljøstyrelsen foreslår at kommunerne bruger følgende grundlag og parametre ved den endelige vurdering:

I landbrugsjord ophobes der i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm jordlag. Der tabes i gennemsnitligt 0,2 kg P/ha. Fra landbrugsarealer tabes der maksimalt 1 kg P/ha, mens der på udyrkede arealer tabes ca. 0,08 kg P/ha.

Vurdering af fosforpåvirkningen af Nissum Fjord

Nedenstående beregninger af fosforbelastningen til Nissum Fjord er baseret på et eksempel fra Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkning af fosfor under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne måles.

Belastning af vandplansområde	Oplandsberegning	
	Hele Nissum Fjord	Felsted Kog
Samlet areal i oplandet	167.876 ha	120.251 ha
Opdyrket areal i oplandet (68 % af samlet areal)	167.876 ha x 0,68 = 114.156 ha	120.251 ha x 0,68 = 81.771 ha
Fosforbelastning fra dyrket areal i oplandet (0,2 kg P/ha)	114.156 ha x 0,2 kg P/ha = 22.831 kg P	73.353 ha x 0,2 kg P/ha = 16.354 kg P
Fosforbelastning fra udyrket areal i oplandet (0,08 kg P/ha)	53.720 ha x 0,08 kg P/ha = 4.298 kg P	46.898 ha x 0,08 kg P/ha = 6.542 kg P

²³ For udpegning se <http://kort.arealinfo.dk/>, vælg landbrug, fosforklasser.

²⁴ Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug, løbende opdatering.

²⁵ Herunder transportveje for fosfor i form af dræn og lign.

²⁶ jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4.

²⁷ Jordens fosfortal er en indikator for fosforpuljens størrelse.

Fosforbelastning fra øvrige kilder (bebyggelse)	²⁸ 17.100 kg P	17.100 kg P x (120.251/167.876)= 12.255 kg P
Fosforbelastning i alt fra oplandet	44.229 kg P	35.151 kg P

Ejede og forpagtede arealer	Ansøgt drift
Ansøgt udbringningsareal	155,3 ha
Fosforoverskud pr. ha, jf. ansøgning	16,9 kg P/ha
Procentvis forøgelse i godkendelsesperioden	16,9 kg P x 8 år = 135,2 kg P 135,2 kg P/(2.000 kg P x 100) = 6,76 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra Husdyrbruget	155,3ha x 1 kg P/ha x 6,76 % = 10,5 kg
Husdyrbrugets andel af fosforbelastningen	Samlet resultat (procent)
Husdyrbrugets andel i Felsted Kog	10,5 kg P x 100 / 35.151 kg P = 0,03 %
Husdyrbrugets andel i Hele Nissum Fjord	10,5 kg P x 100 / 44.229 kg P = 0,02 %

Det ansøgte har beregningsmæssigt en fosforudvaskning svarende til henholdsvis 0,03 % af den udvaskning til Felsted Kog og 0,02 % af den udvaskning til hele Nissum Fjord.

På baggrund af dette vurderer Herning Kommune, at udvidelsen ikke i sig selv, eller i sammenhæng med andre projekter, vil kunne medføre væsentlig fosforpåvirkning af Nissum Fjord / Felsted Kog.

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Herning Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke kunne påvirke Natura 2000-området Nissum Fjord væsentligt negativt, da husdyrbrugets påvirkning i godkendelsesperioden på 8 år er under 1 %.

Påvirkning af natur

Det generelle ammoniakreduktionskrav

I miljøgodkendelsesordningen er der taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniak emissionen (30 % reduktion på udvidelsen i forhold til referencetaldsystem). Da udvidelsen er ansøgt efter 10. april 2011, skal projektet overholde et krav om 30 % reduktion af den del af ammoniakfordampning fra stald og lager, der stammer fra den del af dyreholdet, der udvides.

Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører en stigning i kvælstofemissionen på 1276 kg N/år i forhold til nudrift. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen bliver på 5045 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 2,78 kg N/år ud over det, der er nødvendig for at opfylde kravet.

Herning Kommune vurderer, at med den valgte staldtype og det etablerede gyllekøleanlæg overholder staldanlægget det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager.

²⁸ Tabel 2.2.2, Vandplan – Hovedvandopland Nissum Fjord (2010), Miljøministeriet

Arealstatus

Udbringningsarealerne er på i alt 158,55 ha. Ejendommen, der er konventionel drevet, har et harmonikrav på 1,4 DE/ha. Der udbringes i alt 222,12 DE husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer. Dette svarer til en udbringning på 1,4 DE pr. ha. Det vurderes, at harmonikravet er overholdt.

Der modtages ikke slam eller andet affald til udbringning på udbringningsarealet. Alle arealer har tidligere været anvendt som udbringningsareal til husdyrgødning.

Spredningskorridorer

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i områder, der i Herning Kommuneplan 2013-2024 er udpeget som spredningskorridor.

Naturudtalelse på beskyttede arealer omkring Vestermosevej 40, Herning

Udvidelse af svineproduktion fra 241,52 til 482,12 DE vil medføre en meremission på 1276,33 kg N/år til en samlet emission fra anlægget på 5044,59 kg N/år. Baggrundsbelastningen i området er fastsat til 16,2 kg N/ha (2011-værdier).

Nærmeste Natura 2000 område er H249 "Ovstrup Hede med Røjen Bæk". Området ligger knap 3 km. NØ for anlægget.

Følgende naturområder ligger indenfor 1000 meter fra anlægget:

Område	Natur	Kategori	Merbelastning (kg/ha)	Samlet N-deposition fra Vestermosevej 40
1	C-målsat mose cirka 385 meter N for anlægget	3	0,5	1,3
2	C-målsat hede cirka 675 meter NØ for anlægget	3		
3	Udpeget erstatningsnatur beliggende cirka 320 meter NØ for anlægget.	?	1,2	2,3
4	Ammoniakfølsom skov beliggende cirka 260 meter Ø for anlægget	3	0,9	2,1
5	C-målsat eng- og moseområde langs Løven Å, nærmeste natur beliggende cirka 175 meter S for anlægget.	3	-0,2	2,9
6	C-målsat eng cirka 400 meter V for anlægget	-		

Vurdering

Anlæg

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionen på Vestermosevej 40, 7400 Herning fra 241,52 til 482,12 DE ikke vil N-belaste den omkringliggende natur mere, end det kan tåle.

Kategori 3- natur

Cirka 320 meter NØ for anlægget er der udlagt et areal til erstatningsnatur. Arealet er udlagt i 2011 og har endnu ikke opnået § 3 status efter naturbeskyttelsesloven. Det er derfor heller ikke muligt at fastslå en naturtype endnu, men vilkår om at pudse arealet årligt samt de tørre forhold på arealet kan resultere i en vegetation hovedsagligt tilknyttet overdrev. En merbelastning på 1,2 kg. ligger over det fastsatte beskyttelseskriterie for kategori 3 natur, der er natur (hede, mose, overdrev) omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Da arealet endnu ikke har opnået § 3 status efter naturbeskyttelsesloven, skal der ikke foretages en konkret vurdering.

Ifølge en tinglyst deklaration for det pågældende areal forpligter ejer sig til at holde arealet, således at det kan vokse ind i natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det betyder, at der ikke må iværksættes tiltag, der hindrer, at arealet kan opnå § 3 status. Tålegrænsen for overdrev er på 10 – 20 kg N/ha/år. Således vurderes det, at tiltag, der medfører kvælstofdeposition, der overskrider tålegrænsen vil hindre, at arealet vil vokse ind i natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. En merbelastning på 1,2 kg N/ha/år vil medføre en samlet N-belastning på arealet på 17,4 kg N (baggrundsbelastning + merbelastning) og dermed ikke hindre, at arealet kan vokse ind i natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakfølsom skov

Godt 250 meter øst for anlægget ligger en fredskov, der er vokset op på gammel hede. Den er derfor omfattet af definitionen for ammoniakfølsom skov. En artsliste lavet i forbindelse med besigtigelse i maj 2012 gav ikke indtryk af en særligt næringsfattig skov. En merbelastning på 0,9 kg N/ha/år ligger indenfor det generelle beskyttelsesniveau på 1 kg N.

Ovstrup Hede

Nærmeste Natura 2000 område N225 er Ovstrup Hede med Røjen Bæk, som også er udpeget til EF-habitatområde H249.

Ovstrup Hede ligger cirka 3 km nordøst for husdyrbruget og umiddelbart op ad nærmeste udbringningsareal (mark 34-0, 35-0, 36-0 og 40-0). Ovstrup Hede ligger mellem Herning og Holstebro er et 490 hektar fredet område med indlandshede, nåletræsplantage, enge, overdrev og vandløb. Indlandshedens flora og fauna er sårbar. Ovstrup Hede er A-målsat i Herning Kommuneplan 2013-2024. For A-målsatte områder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne.

Ovstrup Hede er udpeget på baggrund af naturtyper:

Nr.	naturtyper	Nr.	naturtyper
3260	Vandløb med vandplanter	6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
4010	Våde dværgbusksamfund med klokkelyg	7140	Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)	7230	Rigkær
6230	Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund		

Endvidere er nedenstående arter også en del af udpegningsgrundlaget:

Nr.	arter	Nr.	arter
1037	Grøn kølleguldsmed (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
1096	Bækklampret (<i>Lampetra planeri</i>)		

Grøn Kølleguldsmed er medtaget på Habitatsdirektivets bilag IV og er udpeget som en af de arter, som Herning Kommune er særlig forpligtet til at passe på. Ifølge Den Danske Rødliste blev guldsmeden tidligere negativ påvirket af eutrofiering, udretning af vandløb og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse. Da tilstanden i vandløbene er i bedring, er det nu formentlig udelukkende hård vandløbsvedligeholdelse, som kan påvirke arten negativt. Baggrundsbelastningen for området ligger på 16,1 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveau og kumulativ effekt

Der er ved beskyttelsen af kategori 1 natur indbygget en kumulationsmodel. Der tages derved højde for den akkumulerede effekt af produktionen i naturområdet. Niveaulet for maksimal totaldeposition af et kategori 1 naturområde afhænger således af antallet af husdyrbrug i nærheden.

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1.000 meter.

Beskyttelsesniveauet fastsættes ud fra antal husdyrbrug i nærheden efter følgende model:

Antal øvrige brug	Maksimal totaldeposition
>1 husdyrbrug udover husdyrbruget der ansøger	0,2 kg N/ha pr år
1 husdyrbrug udover husdyrbruget der ansøger	0,4 kg N/ha pr år
0 husdyrbrug udover ansøger	0,7 kg N/ha pr år

Der ligger ikke andre husdyrbrug indenfor 1000 meter af nærmeste Natura 2000 område, hvilket betyder at anlægget på Vestermostevej 40 må have en totaldeposition i habitatområdet på 0,7 kg N/ha/år. På grund af afstanden på knap 3 km samt en totaldeposition på 1,3 kg N/ha/år i en afstand på 385 meter er det vurderet, at en eventuel N-deposition fra Vestermostevej 40 på Natura 2000 Området ikke vil overskride grænsen på 0,7 kg N/ha/år, hvorfor der ikke er lavet en naturberegning til Natura 2000 Området.

Herning Kommune vurderer, at grundet den lange afstand fra husdyrbruget til Natura 2000 Området, vil udvidelsen af svineproduktionen ikke have nogen væsentlig påvirkning på Natura 2000-området.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Plante- og dyrearter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

Af EF-habitatdirektivets²⁹ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder/habitat-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter, observeret i Herning Kommune eller på lokaliteter i Midtjylland gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Damflagermus, vandflagermus og sydflagermus er observeret ved Gødstrup Sø. Desuden forekommer flere arter af flagermus i Midtjylland og kan derfor forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Flagermus raster, overvintrer og kan yngle i huler, sprækker eller under løstsiddende bark på gamle træer, i bygninger og lignende eller i huler. Damflagermus og vandflagermus jager over åbent vand ved søer og langs vandløb. Sydflagermus kan tillige jage over åbne hedestrækninger. Læhegn, bryn, bræmmer og diger fungerer som ledelinier fra rasteområdet til fourageringsområdet, og skal helst forblive intakte uden afbrydelser, for at fungere optimalt. Ud fra flagermusens levevis vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Birkemus er kendt fra Sønderjylland og Limfjordsområdet. Artens udbredelse i Limfjordsområdet er nordvest for Herning Kommune. Den eneste registrering i Herning Kommune er i 2001, hvor den blev fundet nær Gødstrup sø ved Tjørring. Om sommeren yngler og raster birkemusen i digeskel, lysåben, ældre skov med tæt urtevegetation, kratbevoksede moser, fugtige enge, udyrkede marker eller ekstensivt dyrkede marker. Birkemusen går i dvale fra oktober til maj i diger, på overdrevsskrænter, og på højtliggende hede- og plantageområder. Andre områder kan også fungere som vinteropholdssted, men pløjning og gravearbejde kan ødelægge reden, der befinder sig i 20 – 40 cm's dybde. Det vurderes, at den ansøgte udvidelse ikke indebærer opdyrkning af ekstensivt dyrkede udbringningsarealer og dermed vil udvidelsen ikke have en negativ påvirkning på birkemusens levevis.

Odderen forekommer i store dele af Jylland og også i Herning Kommune. Odderen har gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Ud fra artens levevis i øvrigt vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Markfirben er udbredt over det meste af Danmark, men sjældent blandt andet i den vestlige del af Midtjylland. Egnede yngle- og rasteområder er eksempelvis heder, overdrev, klitter, solvendte skrænter langs veje, jernbaner og i grusgrave. I forbindelse med landbrug er stendiger, levende hegn og særligt stendynger med indsamlede marksten gode rasteområder. Det vurderes, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Grøn mosaikguldsmed lever primært i Nordsjælland, men strejfer er registreret rundt om i landet. I Herning Kommune er arten observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg. I sin cyklus er arten afhængig af planten Kребseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever. Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb med kребseklo. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved kребseklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleuldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes

²⁹ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer)).

i skovlysninger. Hunnen lægger sine æg direkte i vandløbet. Larverne ligger nedgravet i bunden på en stenet, sandet strækning med minimal undervandsvegetation og kommer til tider op til overfladen og skjuler sig mellem sten og rødder fra udhængende brinker. Den færdige guldsmed udvikles på sten, tørlagte bredder og planter i vandkanten. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder i Storå. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gylletanke/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Padder

Løgfrø findes spredt ud over det meste af Danmark, og kan således forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Arten yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Strandtudsens naturlige udbredelse omfatter hele Danmark, men den forekommer især i store antal i Vestjylland. Indlands forekommer arten primært i grusgrave. Arten yngler oftest i lavvandede vandhuller, der tørrer ud hen på sommeren. Arten yngler tillige i næringsfattige søer.

Stor vandsalamander kan forekomme i det meste af landet, og dermed også i Herning Kommune. Arten yngler i klarvandede, lavvandede vandhuller med bundvegetation, de kan skjule sig i. Kvasbunker og stendynger med indsamlede marksten giver gode overvintringsmuligheder.

Spidssnudet frø findes i næsten hele Danmark. De største bestande forekommer blandt andet i Vestjylland, og arten findes sandsynligvis indenfor kommunegrænsen. Den kan være svær at skelne fra butsnudet frø, og derfor kan observationer af butsnudet frø indeholde forekomster af spidssnudet frø.

Herning Kommune har ingen aktuelle registreringer af habitatdirektivets bilag IV i umiddelbar nærhed af ejendommens udbringingsarealer.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegnings fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

I nedenstående afsnit vil anlæggets og udbringingsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegnings af kulturmiljø, fredninger mm., der er registreret i området.

Staldanlægget

Staldanlægget er beliggende indenfor skovbyggelinie. Ifølge naturbeskyttelseslovens § 17 stk. 1 må der som hovedregel ikke placeres bebyggelse indenfor en afstand af 300 meter af skove. Landbrugsmæssigt nødvendigt byggeri er jf. naturbeskyttelseslovens § 17 stk. 2 nr. 4 undtaget fra denne hovedregel og kan derfor tillades. Ydermere fremstår landbrugsejendommen efter udvidelsen som en samlet enhed, der ikke vil påvirke skoven som landskabsselement væsentligt.

Udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Fredede områder
- Fortidsminder

Der er registeret beskyttede diger i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne.

Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer, eller har fungeret, som hegn og har, eller har haft, til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, der både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

- Jf. Museumslovens § 29a må digerne ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.
- Jf. museumslovens § 29f må der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af landbruget ikke vil påvirke landskabet ligesom det ikke har betydning for kulturmiljøet.

Gennemgang af BAT for Vestermosevej 40.

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægdrift, er det Herning Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til kvægdrift.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fordring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for Vestermosevej 40 blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til § 12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning
6. Udbringning af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning³⁰ version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

BAT – Management

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor management:

Herning Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor management som minimum skal leve op til følgende punkter:

³⁰ <http://www2.mst.dk/wiki/husdyrvejledning.default.aspx>

Beredskabsplan

- Der skal udarbejdes en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og skal tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med gylle eller brand er beskrevet, og medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt eller når vigtige telefonnumre ændres.

Uddannelse af personale

- At medarbejderne deltager i fagligt relevante aktiviteter
- At personalet, der varetager sprøjtemidler og udstyr har sprøjtebevis

Ansøger holder sig fagligt ajour ved læsning af relevant faglitteratur og sparring med rådgivere og andre landmænd mm. Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket vilkår der er stillet til driften i den forbindelse.

Ressourceforbrug

- At der føres regnskab med vand- og energiforbrug, og at der føres journal over forbruget (gemmes i perioden mellem 2 samlede miljøtilsyn)

Egenkontrol / dagligt tilsyn

- Der føres daglige tilsyn med mekanisk udstyr, såsom ventilationsanlæg, foderanlæg og vandingssystem som kontrolleres for evt. funktionssvigt.
- Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg, mm.
- At der hver måned føres logbog over gyllebeholdernes flydelag.
- At gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige 10-årige beholderkontrol.

Der foretages daglig kontrol og løbende vedligeholdelse af anlægget, og en gang årligt bliver foderanlægget gennemgået af leverandør.

Uheld og driftsforstyrrelser

- At overpumpning af gylle overvåges.
- Vaskeplads / Vask af maskiner sker på vaskeplads med opsamling til gyllebeholder.
- Gylletankene har ikke påmonteret pumper, hvilket bevirker at utilsigtet start og deraf følgende gylleudslip undgås.
-

Mark og gødningsplaner

- At der årligt bliver udarbejdet mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov.
- At der bliver ført journal over eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen.

Hvert år udarbejder ansøger i samarbejde med planteavlskonsulenter en mark- og gødningsplan for ejendommens jorder og aftalearealer, som sikre at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I mark- og gødningsplanen tages blandt andet hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Den mængde gylle som ikke udspreddes på egne arealer bliver afgasset på et fælles biogasanlæg gennem Energigruppen Jylland A/S. Gyllen bliver maksimalt afhentet 2-3 gange om ugen og Energigruppen Jylland A/S står for den videre formidling af den afgassede gylle. Den resterende mængde gylle som spredes ud på egne arealer opbevares i gyllebeholderne på ejendommen.

Affaldssortering

- Herning Kommune vurderer at registrering af affald og mængder er BAT. Derudover vil registreringen give ansøger det nødvendige overblik over eventuelle indsatsområder, hvor det er muligt at minimere produktionen af affald.
- Herning Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at gårdejeren selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

Det er fra ansøger oplyst, at alt affald på ejendommen håndteres, sorteres og opbevares efter kommunens affaldsregulativ. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

Type	EAK	Opbevaring	Afhændelse
Brændbart affald	19.00	Container	Marius Pedersen
Glas, plastic mm.	51.00/ 52.00/ 52.06	Container, værksted	Kommunal genbrugsplads.
Døde dyr	02. 01.02	køleboks eller kadaverkasse ved Vetsermosevej	DAKA (ca 2 gange om ugen)
Klinisk risikoaffald	18.00	Plastbeholdere til formålet.	Marius Pedersen
Jern og metal	02.01.10	Ved korngrav	Produkthandler

Farligt affald

Alt affald fra olie og kemi afhentes af et miljøgodkendt firma.

Olie

Spildolie opbevares på fast gulv uden afløb i værkstedet. Spildolie har EAK-kode 02.01.08. Emballage og rester afhændes til Marius Pedersen.

Døde dyr

Døde dyr opbevares ved indkørslen til staldene. Der er træer mellem vejen og pladsen til døde dyr som afskærmer synligheden af de døde dyr. Døde dyr opbevares under kadaverkappe eller container som tømmes flere gange om ugen af DAKA.

Herning Kommune vurderer, at husdyrbruget med en synlig beredskabsplan vil være i stand til at undgå og/eller begrænse uheld på bedste vis. Samtidig vurderes det, at ansøger lever op til BAT vedrørende uddannelse af personale, ressourceforbrug, daglige tilsyn og registrering af mark og gødningsplaner. Herning Kommune vurderer, at der er en stor miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner. Der er derfor stillet vilkår om, at vask af maskiner skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder. Herning Kommune vurderer at en væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Derfor stilles der vilkår om, at overpumpning skal ske under opsyn.

Herning Kommune vurderes tillige, at oplag af affald ikke medfører forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

Herning Kommune vurderer endvidere, at affaldshierarkiet er iagttaget og behandles tilfredsstillende.

BAT – Foder

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor foder:

- **Faseforing**
 - At dyrene fodres med næringsstofftilpassede blandinger, der er afstemt efter vækstperiode.

- Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.
- **Reduceret råprotein (slagtesvin)**
- **Fytase**
- **Benzoesyre**

Foder

Der anvendes hjemmeblandet foder indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF). Ydermere er fasefodring og tilsætning af fytase også bedste tilgængelige foderteknik.

BAT på fosfor

BAT på fosfor beregnes ud fra de vejledende emissionsgrænseværdier udarbejdet af Miljøstyrelsen i 2010.

Ansøgers tiltag:

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Foderanlægget justeres jævnlige, således at den udfodrede mængde, svarer til dyregruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der er lavet foderkorrektioner på søerne, som maksimalt tildeles 131,9 g total råprotein pr. FE.
- Der er lavet foderkorrektioner på baggrund af at de løsgående søerne i løbe-drægtighedsstald og søerne i farestalden med kassestier maksimalt tildeles 4,63 g P/Fe og slagtesvinene maksimalt tildeles 4,55 g P/FE
- Slagtesvin: FEsv pr. kg tilvækst: 2,84.
- Der anvendes fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige, foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 2 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding eller en diegivningsblanding. Dette sikrer, at søerne tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov.
- Der anvendes ikke benzoesyre
- Der anvendes hjemmeblandet foder indeholdende fytase

Beregning af BAT-niveau:

Antal dyr/dyregruppe	Dyreenheder	Emissionsgrænseværdi Kg P/DE ab lager	Total Kg P for dyregruppen
1300 søer	301,56	23,0	6.935,88
15.000 smågrise	75	27,8	2.085,00
3800 slagtesvin	105,56	20,5	2.163,98
Total BAT emissionsniveau for projektet			11.184,86
Projektets aktuelle fosforemission			11.171,09
BAT-niveauet er overholdt med			13,77

Ifølge Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier (Maj 2011) for konventionelle svinebrug skal det samlede P ab lager fra søer, smågrise og slagtesvin for det ansøgte projekt være på maksimum 11.184,86 kg P. Af ansøgningen fremgår det at der er en samlet fosforemission på i alt 11.171,09 kg P i ansøgt drift. BAT-niveauet for fosfor er dermed overholdt.

Herning Kommune vurderer samlet, at ansøger lever op til BAT indenfor fodring af besætningen.

BAT – Staldindretning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor staldindretning:

BAT Staldsystem

- Ammoniakemissionen skal leve op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier

Tabel 5, Ansøgt drift, Antal DE, ammoniakemission fra de forskellige dyretyper						
Dyrekategori	Vægt	Korrektion	Antal dyr	Antal DE	BAT kg N/år	Aktuel emission kg N/år
Årssøer (Ny drægtighedsstald, løsgående delvis spaltegulv, st-208869)		2,4877	867	140,49	2156,84	1406,14
Årssøer (Ny farestald, kassestier m fuldspaltegulvst-208870)		2,4877	1300	90,91	3234,01	885,51
Årssøer (Ny løbestald, løsgående delvis spaltegulv, st-208873)		2,4877	433	70,16	1077,17	787,99
Eks. smågrisestald (klimastald, st-208867)	7,3-32 kg	*0,9968 x 0,081	7500	37,5	605,56	276,33
Ny smågrise (klimastald, st-208868)	7,3-32 kg	*0,9968 x 0,081	3500	17,5	282,59	128,95
Ny smågrisestald (st-208871 med gyllekøling)	7,3-32 kg	*0,9968 x 0,081	4000	20	322,96	121,74
Slagtesvin (eks. Slagtesvinestald, drænet gulv m spalter, st-208866 med gyllekøling)	32-107 kg	0,40	1900	52,78	760,00	642,68
Slagtesvin (eks. Slagtesvinestald, drænet gulv m spalter, st-208872 uden gyllekøling)	32-107 kg	0,40	1900	52,78	760,00	795,25
Sum				482,12	9199,13	5044,59

$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \cdot (13,77 + 0,1733 \cdot (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 510$

Den samlede NH₃ emission fra anlægget er ifølge ansøgningen opgjort til 5044,59 kg. N / år og overholder derved Herning Kommunes BAT niveau på 9199,13 kg. N / år.

Ansøger overtog ejendommen i 1978 og der er lavet tilbygninger/udvidelser løbende frem til år 2000. siden år 2000 er der udelukkende foretagne renoveringer inde i staldene. I forbindelse med udvidelsen opføres der to nye stald afsnit, og den eksisterende so-stald renoveres til smågrise.

Herning kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til de muligheder, der foreligger for det eksisterende byggeri.

BAT – Forbrug af vand og energi

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- At der anvendes koldt vand til vask.
- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild.

Ejendommen er tilsluttet vandværk og vandforbruget opgøres derfor jævnligt. Opgørelserne gemmes så det er muligt at sammenligne af vandforbruget måned for måned. Derved kan man registre udsving i forbruget og opdage ikke visuelle lækager.

Bedriften er tilsluttet vandværk, hvilket betyder at vandforbruget registreres. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift, herunder bl.a. vask og rengøring, forbrug til dyr m.m.

Tablet 6, det forventede vandforbrug før og efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt forbrug i husdyrproduktionen	m ³ Før udvidelse	m ³ Efter udvidelse
Drikkevand	3.800	10.000
Vandspild	400	600
Vaskevand	270	850
Sanitært spildevand	200	200
Vandforbrug i alt	4.670	11.650

Vandbesparende foranstaltninger

- Staldene bliver kontrolleret dagligt og hvis der opstår utilsigtet og synligt vandspild vil det blive opdaget og repareret med det samme.
- Stiger vandforbruget vil rørsystemet blive gennemgået og kalibreret om nødvendigt, så en evt. lækage vil blive stoppet hurtigst muligt.
- Drikke niplerne er placeret i fodertrugene for at mindske vandspildet minimeres

Det fremgår af tabellen, at vandforbruget på ejendommen forventes at stige med ca. 60 % i ansøgt drift. Det forøgede vandforbrug i staldanlægget afspejler det forøgede behov for drikkevand hos de ekstra dyr samt forbrug af vand til rengøring af flere staldsektioner mm.

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til vandbesparelse indenfor vask og drikkevandsspild samt daglige tilsyn af vandinstallationer er fyldestgørende. Se endvidere afsnit om BAT i forhold til management og BAT i forhold til vand- og energiforbrug.

Herning Kommune vurderer, at ejendommen lever op til ovennævnte hvilket er BAT. Der er derfor ikke fastsat yderligere vilkår omkring energireducerende tiltag på ejendommen.

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor Energi:

- Sikre at ventilationen kun starter op efter behov, eks. ved anvendelse af undertryksventilation, frekvensstyrede ventilatorer.
- At der anvendes lavenergilysstofrør / sparepærer i staldbygningerne og andre steder.
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov.

- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor.
- Hvis muligt, at opvarmning af staldanlægget samt medarbejderfaciliteter m.m. sker via overskudsvarmen/varmegenindvinding mm.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan ansøger hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan der erfaringsmæssigt opnå besparelser op mod 5-10 % af årsforbruget. Udover ovennævnte anbefaler Herning Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyring på husdyrbruget. Landbrugets konsulenttjeneste vil i den forbindelse kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

Det forventede energiforbrug efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt forbrug i husdyrproduktionen	Før udvidelse	Efter udvidelse
El	300.000kwh	320.000 kwh
Dieselolie	15.000 L	15.000 L
Fyringsolie	13.000 L	- L*

Belysning

Der anvendes for så vidt muligt lysstofrør i de forskellige staldafsnit. Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 6 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet vil kunne variere indenfor kl 05.30-23.00.

Varmegenanvendelse m.v.

Gyllekølingsanlægget består af pumper, med en samlet køleydelse på 196 kW. Se evt. vedlagte tilbud fra Klimadan. Overskudsvarmen fra gyllekølingen i staldene, vil blive genanvendt til opvarmning af staldene og til gulvvarmen i klimastalden. 66,3 % af varmen vil blive brugt og gyllekøling er hovedsagelig etableret som varmekilde ydelsen er dog øget for at overholde miljøkravene.

Energibesparende foranstaltninger

- Overskudsvarme fra gyllekøling benyttes til opvarmning af stuehus samt varmt vand i driften
 - Staldbelysningen rengøres efter hvert hold.
 - Ved hver vask i vil ventilatorskaktene blive rengjort, så modstanden mindskes så meget som muligt.
 - Ventilationen er styret af temperatur, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.

Herning Kommune vurderer, at energiforbruget på ejendommen stiger primært på grund af typisk markvanding, gyllekølingsanlæg, ventilation, belysning mm. For at holde energiforbruget nede har ansøger blandt andet valgt at genanvende varmen fra gyllekøling. Fokus på at holde forbruget af brændstof nede i det daglige. Det vurderes til at være BAT.

Transport

Arbejds kørsel til og fra produktionen sker ad Vestermosevej. Ved udvidelsen bliver der etableret en ny vej omkring de nye stalde. Udkørslen på Vestermosevej vil stadig have samme placering. Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med smågrise til

salg, søer til slagt, husdyrgødning og foder. Transporterne med husdyrgødning og korn er sæsonbetinget, mens afhentning af smågrise og søer sker 2-3 gange ugentligt.

På dage med gyllekørsel og kornkørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes, at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på- og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter. Da en del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage og da der kun er spredt bebyggelse i området omkring ejendommen vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende. Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-17. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

Oversigt over antal transporter

I nedenstående tabel ses hvilken betydning udvidelsen af produktionen vil få for antallet transporter til og fra ejendommen.

Tabel 7, oversigt over antal transporter per år

Antal transporter	Nudrift	Ansøgt drift
Afhentning af dyr til slagt	78	78
Levering af polte	2	0
Levering foder	52	104
DAKA	52	52
Gylle	195	410
Brændstof	26	26
Affald	26	26
Andet, herunder inseminør mm.	52	104
I alt	483	800

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning:

- At gyllen opbevares i beholdere, der er monteret med fast låg, tag, teltstruktur eller har et flydelag, såsom snittet halm, ekspanderet ler (LECA) mm., ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtøringskorpe.
- At sikre at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde (minimum 9 måneder).
- At gyllen opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- At beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- At lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- At gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- At der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen.
- At gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- At der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.
- At gyllen suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevoggen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevoggen. Sugekranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevoggen
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg.
- Biogasbehandlet gylle.

Ansøger oplyser at anlæg og tekniske foranstaltninger bliver rensat, vedligeholdt og udskiftet i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt. Medarbejdere er grundigt instruerede i opgaverne hvilket sikre at disse bliver udført korrekt. Det skaber minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af husdyrgødning og fodermidler. En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt skader. Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at beholderen hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder. Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran. Pumpen sidder på gyllevognen hvorfra den suger gyllen over til vognen. Pumperøret bliver automatisk tømt når gylle vognen er fuld. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild mm.

Skulle der ske uheld til trods, kontaktes beredskabet straks på tlf. 112 og der iværksættes forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmninger, oppumpninger mv. Endvidere vil Hernings Teknik- og Miljømyndighed straks blive underrettet jf. Beredskabsplanen.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af gylle på ejendommen efter udvidelsen er på 11 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til opbevaring af gylle jævnfør de nævnte tiltag på ejendommen. Endvidere er opbevaringskapaciteten overholdt, hvilket også er BAT. Samlet overholder ansøger BAT ved opbevaring af husdyrgødning.

BAT – Udbringning af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor udbringning af husdyrgødning:

- Overholdelse af regler for udbringningstidspunktet (eks. forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage).
- Udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at anvende bredspredere til gylle)
- Krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- Krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- Krav om efterafgrøder
- Afgasning af gylle på biogasanlæg
- Gylleseparation
- At den producerede husdyrgødning afstemmes med udbringningsarealet og afgrødens gødningsbehov
- At der ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold det vil sige kølig, fugtig og vindstille eller ved direkte nedfældning

Udbringningsteknologi

- Udbringning af gyllen skal fortrinsvis ske ved nedfældning eller slangeudlæggelse, alt efter afgrøde
- Ansøger sørger for ikke at køre på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket udbringningsareal, da der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende
- Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage
- Gylleforsuring kan benyttes som alternativ til nedfældning i afgrøder
- Forsuring kan ikke bruges som alternativ til nedfældning på ubevokset / sort jord

Harmoniiregler

Tabel 8, Landbrugsjord til rådighed

Harmoniarealer	Navn og adresse på ejer af arealer	Hektar
Ejede	Egil Andersen, Vestermosevej 40, 7400 Herning	140,2
Ejede og forpagtede	Birthe Lysgaard, Avlumvej 19, 7400 Herning	13
Ejede og forpagtede	Conny Madsen, Vestermosevej 30, 7400 Herning	2,5

Harmoniarealet

Harmonikravet på Vestermosevej 40 er opgivet til 1,4 DE pr. ha. Der udbringes i alt 222,12 DE husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer.

Der modtages ikke slam eller andet affald til udbringning på udbringningsarealet. Alle arealer har tidligere været anvendt som udbringningsareal til husdyrgødning

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Da gyllen udbringes på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Herning Kommune vurderer, at ovenstående lever op til kravet om BAT indenfor udbringning af husdyrgødning.

Fravalgte BAT-virkemidler

Svovlsyrebehandling af gylle er fravalgt da der er kontrakt med et biogasanlæg om levering af gyllen. Forsuring af gyllen vil forringe gyllens gaspotentiale og harmonere derfor ikke gylle håndteringen på ejendommen.

Luftrensning er fravalgt da luftrensning ikke er nødvendigt for at overholde kravene til ammoniakfordampning fra anlægget.

Delvist fast gulv i slagtesvinestalden er fravalgt, da det vil kræve en større renovering af stalden.

ARGUMENTATION FOR FRAVALG

Svovlsyrebehandling af gylle er fravalgt da der er kontrakt med et biogasanlæg om levering af gyllen. Forsuring af gyllen vil forringe gyllens gaspotentiale og harmonere derfor ikke gylle håndteringen på ejendommen.

Luftrensning er fravalgt da luftrensning ikke er nødvendigt for at overholde kravene til ammoniakfordampning fra anlægget.

Delvist fast gulv i slagtesvinestalden er fravalgt da det vil kræve en større renovering af stalden.

Gylleseparation er fravalgt da det ikke har nogen effekt på ammoniakudledningen i stalden

Benzoesyre er fravalgt da det kan være dyrt i forhold til andre virkemidler på fodret. Samtidigt ønsker ansøger ikke, at ligge sig fast på visse indholdsstoffer i fodret

Ændring af ventilationsafkast Da der ikke er problemer med lugtgener på ejendommen er det fravalgt at ændre ventilationsafkastene

ANDRE

Samlet vurdering af BAT på Vestermosevej 40

Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier, opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor er overholdt. For at opnå dette er der i denne godkendelse gjort en særlig indsats for BAT på staldindretning, foderkorrektion (type 2) og opbevaring af gylle.

Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Oversigt over bilag

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, nye bygninger, plansiloer osv.

Bilag 2: Oversigtskort over ejendommen i forhold til udbringningsarealer, byzone, naboer og samlede bebyggelse

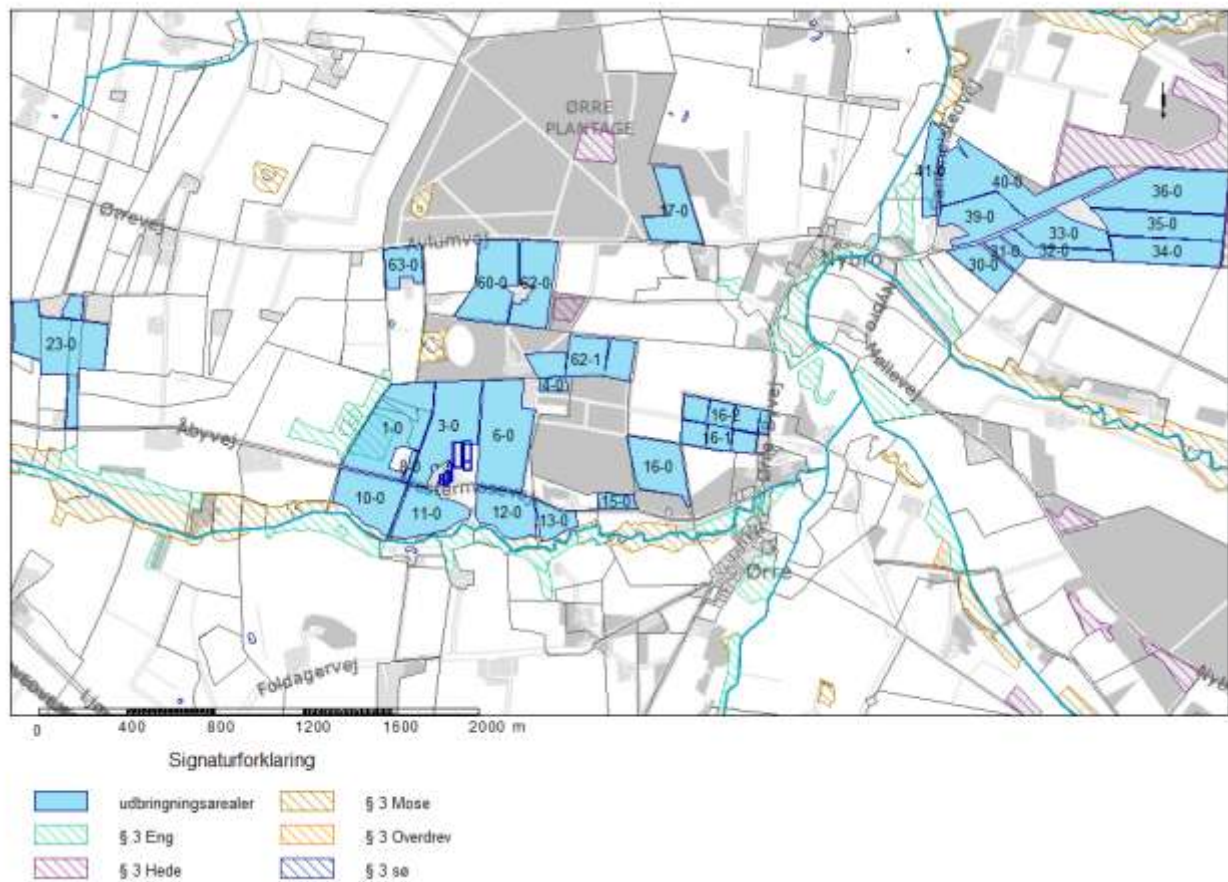
Bilag 3: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Bilag 4: Herning Kommunes naturvurdering

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, nye bygninger, plansiloer osv.

Bilag 2: Oversigtskort over ejendommen i forhold til udbringningsarealer, byzone, naboer og samlede bebyggelse og § 3 natur

Erklæring vedr. tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrgødning

Undertegnede ejer indestår for rigtigheden af nedenstående oplysninger om den nuværende og ansøgte opbevaringskapacitet:

Ejer: **Eigil Andersen**
Adresse: **Vestermosevej 40, 7400 Herning**
Kommune: **Herning kommune**

På baggrund af oplysninger fra ejer/forpagter om bedriften samt en faglig vurdering heraf og beregninger udført efter gældende normer og regler, attesterer undertegnede konsulent herved, at ejendommens opbevaringskapacitet efter udvidelsen er tilstrækkelig i henhold til gældende lov.

Beregning af produktion af gylle

	ton pr. årsdyr	ton i alt
1.300 søer delvis spaltegulv	1,68+4,84	8.216 t
15.000 smågrise	0,144	2.160 t
3.800 slagtesvin	0,51	1.938 t
Afsat til biogas (26,57 t/DE *261,70)		- 6.953 t
I alt		<u>5.360 t</u>

Opbevaringskapacitet af gylle

	Beholder str.	% af opbevaring
Gyllebeholder 1	1.000 m ³	~ 20 %
Gyllebeholder 2 (NY)	4.000 m ³	~ 80 %
I alt	<u>5.000 m³</u>	<u>100%</u>

Svarende til opbevaringskapacitet til 11 måneders produktion.
Herudover er der opbevaringskapacitet i gyllekanaler og fortanke.

Beregningen er udført af: Hanne H. Østergaard, Gråkjær Miljøcenter

Dato: 27. Januar 2014

 GRÅKJÆR MILJØCENTER
Lundvej 24
DK-8700 Horsens
Tel. +45 96 13 55 55

Underskrift/stempel: _____

Henvisninger: Bek 1695 af 12/12/2006: Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. Bek 690 af 17/07 2001: Bekendtgørelsen om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. DJF beretning "Normtal for husdyrgødning - 2009"

Bilag 4: Udtalelse fra naturteamet, Herning kommune

Naturudtalelse på beskyttede arealer omkring Vestermosevej 40, Herning

Udvidelse af svineproduktion fra 241,52 til 482,12 DE vil medføre en meremission på 998,93 kg N/år til en samlet emission fra anlægget på 4767,19 kg N/år. Baggrundsbelastningen i området er fastsat til 16,2 kg N/ha (2011-værdier).

Nærmeste Natura 2000 område er H249 "Ovstrup Hede med Røjen Bæk". Området ligger knap 3 km. NØ for anlægget.

Følgende naturområder ligger indenfor 1000 meter fra anlægget:

Område	Natur	Kategori	Merbelastning (kg/ha)	Samlet N-deposition fra Vestermosevej 40
1	C-målsat mose cirka 385 meter N for anlægget	3	0,5	1,3
2	C-målsat hede cirka 675 meter NØ for anlægget	3		
3	Udpeget erstatningsnatur beliggende cirka 320 meter NØ for anlægget.	?	1,2	2,3
4	Ammoniakfølsom skov beliggende cirka 260 meter Ø for anlægget	3	0,9	2,1
5	C-målsat eng- og moseområde langs Løven Å, nærmeste natur beliggende cirka 175 meter S for anlægget.	3	-0,2	2,9
6	C-målsat eng cirka 400 meter V for anlægget	-		

Vurdering

Anlæg

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionen på Vestermosevej 40, 7400 Herning fra 241,52 til 482,12 DE ikke vil N-belaste den omkringliggende natur mere, end det kan tåle.

Kategori 3- natur

Cirka 320 meter NØ for anlægget er der udlagt et areal til erstatningsnatur. Arealet er udlagt i 2011 og har endnu ikke opnået § 3 status efter naturbeskyttelsesloven. Det er derfor heller ikke muligt at fastslå en naturtype endnu, men vilkår om at pudse arealet årligt samt de tørre forhold på arealet kan resultere i en vegetation hovedsagligt tilknyttet overdrev. En merbelastning på 1,2 kg, ligger over det fastsatte beskyttelseskriterie for kategori 3 natur, der er natur (hede, mose, overdrev) omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Da arealet endnu ikke har opnået § 3 status efter naturbeskyttelsesloven, skal der ikke foretages en konkret vurdering.

Ifølge en tinglyst deklARATION for det pågældende areal forpligter ejer sig til at holde arealet, således at det kan vokse ind i natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det betyder, at der ikke må iværksættes tiltag, der hindrer, at arealet kan opnå § 3 status. Tålegrænsen for overdrev er på 10 – 20 kg N/ha/år. Således vurderes det, at tiltag, der medfører kvælstofdeposition, der overskrider tålegrænsen vil hindre, at arealet vil vokse ind i natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. En merbelastning på 1,2 kg N/ha/år vil medføre en samlet N-belastning på arealet på 17,4 kg N (baggrundsbelastning + merbelastning) og dermed ikke hindre, at arealet kan vokse ind i natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakfølsom skov

Godt 250 meter øst for anlægget ligger en fredskov, der er vokset op på gammel hede. Den er derfor omfattet af definitionen for ammoniakfølsom skov. En artsliste lavet i forbindelse med besigtigelse i maj 2012 gav ikke indtryk af en særligt næringsfattig skov. En merbelastning på 0,9 kg N/ha/år ligger indenfor det generelle beskyttelsesniveau på 1 kg N.

J. Kith Skovgaard

(naturteamet)

31-01-2014

- 1 -

Herning Kommune behandler og gemmer alle dokumenter i alle sager elektronisk. Hvis du vil se de oplysninger, vi har registreret om dig, så kontakt sagsbehandleren af denne sag, som vil hjælpe dig videre. Du kan også læse mere om dine rettigheder på www.datatilsynet.dk